

MAGYAR LAPOK

3 le

Taxa postalá plátta in i
aprobárh Dir. Gen. PTT

„Guthon” Irók és Hirlapírók Képe
RIA
VII., Budapest
PEST

Főszerkesztő
és a szerkesztésért felelős:
dr Paál Árpád

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP
VI. évfolyam, 212 (1654) szám * Kedd, 1937 október 19

Főmunkatárs:
dr Gyárfás Elemér

A nagyhatalmak súlyos ellentétei a spanyol polgárháború kérdésében

Olaszország a salamancai nemzeti kormány hadviselő jogának elismerését követeli

Londonból jelentik: A benemavatók értekezlet főbizottságának első ülése, amelyet szombaton tartottak meg, angol kormánykörökben az első kedvező fogadtatás után pesszimizmus megítélést hozott felszínre. Az ülés lefolyásából arra következtetnek, hogy a benemavatók értekezletén a multban megnyilvánult nézeteltérések a legközelebbi üléseken újból felszínre kerülnek.

A Sunday Times megállapítja, hogy a helyzet továbbra is kritikus. A lap öt pontban foglalja össze azokat a nehézségeket, amelyeket a benemavatók bizottságnak a legsürgősebben ki kell küszöbölnie.

1. Eltérés mutatkozik az önkéntesek hazaszállítása kérdésében a tekintetben, hogy az olasz álláspont szerint egyenlő számban kell ebben a hazaszállításban résztvenni egy a nemzetiek, mint a köztársaságiak oldalán harcoló önkénteseknek.

2. Olasz részről ragaszkodnak ahhoz, hogy a salamancai kormány hadviselői jogát azonnal ismerjék el. Az ezzel szembenálló francia felfogás az, hogy előbb kézzelfogható eredménynek kell mutatkoznia az önkéntesek hazaszállítása kérdésében és csak azután lehet szó a hadviselői jogok elismeréséről.

3. Súlyos nehézségek állanak majd elő annak a kérdésnek a tárgyalásánál, hogy tulajdonképpen ki számít önkéntesnek.

4. A két harcoló fél táborában szolgáló kül-

földi önkéntesek számának megállapítása szintén nehézségeket okoz majd.

5. Legnagyobb nehézséget Szovjet-Oroszország magatartásában látják. A szovjetkormány ugyanis még csak tárgyalni sem hajlandó a salamancai kormány hadviselői jogának elismeréséről.

Kánya Kálmán magyar külügyminiszter nagyérdekű nyilatkozata a kisantanttal folytatott tárgyalásokról

Varsóból jelentik: A „Kurjer Varsavski” Kánya Kálmán magyar külügyminiszter nyilatkozatát közli arra nézve, hogy milyen eredménnyel jártak Magyarországnak a kisantant államokkal folytatott tárgyalásai.

— Már régebben tárgyalások indultak Magyarország és a kisantant-államok között a jó szomszédi viszony megteremtése érdekében, — mondotta többek között. — Ezek a megbeszélések augusztus végén tovább folytatódtak Sinaiban, majd Genfben, ahol a kérdésszabályos megbeszéléseket folytattam a három állam kiküldöttjeivel.

Magyarországot az a cél vezette, hogy a

kisantant és Magyarország közötti viszony enyhülése kétségen kívül szolgáljon tenne Európa békéjének.

Az érdekelt államokkal folytatott megbeszélések lehetővé tették különböző alapvető kérdések megvitatását. Szó volt Magyarország fegyverkezési egyenjogúságáról és a magyar kisebbségek ügyéről is. A tárgyalások eddigi formája nem volt minden nehézség nélkül való, mert Magyarország nincs abban a helyzetben, hogy a kisantanttal, mint egységes tényezővel tárgyaljon, hanem a három állammal külön-külön kellett tanácskoznia. Ezek az államok nem mindig tudják összehangba hozni álláspontjukat a kisebbségi kérdésben. Azonkívül, ha az ember megértésre jut is alapvető kérdésekben, a részletek tisztázása újabb nehézségeket okoz. Kétségtelen, hogy az ut a kisantant-államokkal való megértés fáradtságos és hosszú időt kíván. Magyarország, mely sohasem feledkezik meg az általános békéről, nagyon óhajtja, hogy ezek a tárgyalások valamilyen eredményre vezessenek. A siker attól függ, hogy a kisantant-államok milyen álláspontot foglalnak el a magyar kisebbségek kérdésében.

Lansbury angol munkaspárti politikus továbbfolytatja utazásait a középeurópai gazdasági egység érdekében

Bécsből jelentik: Lansbury, az ismert angol politikus a Reichspost-nak tett nyilatkozatában bejelentette, hogy folytatni akarja az európai és amerikai államférfiaknál tett látogatásainak sorozatát. Közölte, hogy az angoloknak legfőbb vágya, hogy Közép-Európa gazdaságilag egységes legyen. A monarchiát — úgy mond — visszaállítani nem lehet, de Magyarország, Ausztria és Csehszlovákia között létre lehet hozni egy vámmeg egyezést. Ezt a gondolatot Hitler előtt is megemlítette. Hitler hangzott, hogy nem támaszt nehézséget hasonló próbálkozással szemben, de hozzáfűzte, hogy lehetetlenség egy ilyen szervezkedés megvalósítása a három ország között fennálló nemzeti, nyelvi és politikai különbségek mellett.

A szudeta német párt összeütközései a prágai rendőrséggel

A rendőrség több parlamenti képviselőt is letartóztatott

Prágából jelentik: Teplic-Schönauban vasárnap délután ért véget a szudeta-német párt országos értekezlete. Amikor a gyűlés végeztével Heinlein gépkocsijába ült, mintegy száz párthive körülfogta és lelkesen ünnepelte. A cseh rendőrök gumibotokkal kergették szét a szudeta-németeket.

Amikor Frank Hermann képviselő be akart szállni Heinlein kocsijába, a rendőrök visszarántották és megütötték, s bár hangzott a képviselő voltát, bekísérték az őrszobába. Kundt képviselőt, amiért a rendőroket figyelmeztette, hogy szabályellenesen cselekednek, lelőtték az őrszobába vezető lépcsőről. A rendőrség épületében Frank képviselőt öklöcsapásokkal az arcán megsebeztek.

Zippellius, Sandner és Birke képviselők bejutottak a rendőrségi hivatalos helyiségekbe, de a rendőrök, jelenlétükkel mitsem törődve,

egy függöny mögött úgy vertek egy közben bekísért szudeta-németet, hogy az jajgatva kiáltott. A képviselők erre felkeresték Soukopot, a teplici államrendőrség vezetőjét és követelték, hogy vegyen fel jegyzőkönyvet a történetekről. Egyben kijelentették, hogy a cseh rendőrök tulkapásait éles interpelláció formájában szóba hozzák a parlamentben és személyesen emelnek panaszt a belügyminisztériumban.

Ennek ellenére este tovább folytatódott az incidensek. Richter képviselő meg akarta látogatni Zippellius és családját. Zippellius háza előtt egy rendőr tartóztatta fel Richtert és felszólította, hogy menjen tovább. Amikor a képviselő igazolta magát, a rendőr egy közben odaérkezett másik rendőr segítségével bekísérte az őrszobába. A jelenetet sok ember nézte végig, akiket a közben kiérkezett negyvenfőnyi rendőrcsapat gumibotokkal kergetett szét.

Pop Valér megvált a Görög katolikusok Országos Egyesületének elnöki tisztségétől

Bucuresti. Saját tud. Vasárnap Clujon ülést tartott a Román Görög Katolikusok Országos Egyesületének központi választmánya, amely Pop Valer miniszter, aki az egyesületnek nyolc éve elnöke, bejelentette erről a tisztségről való lemondását s ezt a következőkkel indokolta:

— Nálunk a politikai harc sok szenvedéllyel folyik, s most az általános választások küszöbén állunk, amely választásokon, mint pártpolitikus kell, hogy résztvegyek. Nem akarom az AGRU-t még látszat formájában sem belevonni ebbe a küzdelembe, ezért elhatározásom megmáshatatlant. Meg vagyok győződve, hogy követni fogják példámat az egyesület többi tisztségének vezetői is, akik az

enyémhez hasonló helyzetben vannak.

Erre beadták még lemondásukat Augustin Popa főtitkár, Alexander Borza egyetemi tanár, alelnök. A központi választmány a kongresszus elé terjeszti a lemondásokat; ami november 7-én lesz Satumaren.

Kétségtelen, hogy Pop Valer lemondását részben azok a támadások is idézték elő, amelyek katolikus körök — így a „Farul Nou” nevű bucaresti katolikus lap — politikai magartatása, az új büntetőtörvénykönyvnek a katolikus felfogással ellenkező intézkedéseiben való részvétele, a görög katolikusok ellen irányuló kormányintézkedések eltérése miatt indítottak ellene, követelve az elnökségről való lemondását

Amikor a táncmester tojástáncot jár a büntetőtörvénykönyv paragrafusai között

Elzálogosította felesége táncengedélyét s aztán a hivatalos lapban való háromszori meghirdetéssel megsemmisítette az elzálogosított engedélyt

Deva. Saját tud. A legutóbb Devan időző magyar szintársulatnak volt egy Hegyessy Ferenc nevű tagja. A szintársulat távozása után Hegyessy, aki behízogó modorával bizonyosfajta népszerűsége tett szert, feleségével, H. Borsy Manyi oradeai származású táncnővel a városban maradt és tánciskolát nyitottak. Később aztán egészen váratlanul és több kisebb-nagyobb adósság hátrahagyásával eltávoztak a városból s nemsokára befutott Hegyessy ellen az első hűnévadi feljelentés. Egy Faragó nevű cukrász tette meg a feljelentést s abban csalással vádolta a színészt és állítólagos táncmestert. Faragó Hegyessynek — aki magát később Spitz Ferencnek írta alá s aki így mint Hegyessy-Spitz Ferenc szerepel a vádirathatban — több részletben 18.000 lei készpénzt adott át azzal, hogy Hegyessy megszerzi részére a táncmesteri és táncnői engedélyt Bucarestben. A pénznek egy részét négyzsebközt adta át, azonban akkor, amikor Hegyessy-Spitz Bucarestbe akart utazni, Faragónak éppen nem volt pénze s egy pincértől kért kölcsön 5000 leit, aki látta is, hogy a pénzt átadta Hegyessynek.

A másik és meglehetősen ravasz trükkkel

végrehajtott csalását egy kereskedősegéddel követte el. Hegyessy-Spitz tízezer lei kölcsönt vett fel a kereskedősegédtől s a tízezer lei fejében zálogba hagyta felesége táncengedélyét, azzal, hogy amikor a tízezer leit visszafizeti, visszakapja a táncengedélyt. Hegyessy-Spitz azonban közben gondolt egyet — a tízezer leit nem fizette vissza, viszont illetékes helyen bejelentette, hogy a táncengedély elveszett s az elzálogosított táncengedélyt, annak rendje és módja szerint, a hivatalos lapban való háromszori meghirdetéssel — egyszerűen megsemmisítette. Kihallgatása alkalmával Hegyessy-Spitz erre vonatkozólag azt állította, hogy tudtán és beleegyezésén kívül megsemmisítették meg az elzálogosított táncengedélyt, mert ő a bejelentésével csak azt kívánta elérni, hogy felesége, Borsy Manyi kapjon egy ideiglenes táncengedélyt. A devai törvényszék Chirica-tanácsa kétrendbeli csalásban mondta ki bűnösnek Hegyessy-Spitz Ferencet és egy havi elzárásra és 2000 lei pénzbüntetésre ítélte s egyben az okozott 28.000 lei kár megtérítésére kötelezte. Spitz Ferenc a tárgyaláson nem jelent meg és védője fellebbezést jelentett be az ítélet ellen.

Máj, epa, vese, idült (kronikus)

gyomor- és bélmegbetegedések, ideges fejfájás, álmatlanság, hányinger, hányás, szédülések, savtúltengés esetében az amerikai gyógynövényekből készült vilghírű Gastro D. szép eredményeiről a világ orvosi szaktekintélyei hosszú cikkekben számoltak be orvosi lapokban.

Gastro D. kapható gyógyszerárakban és drogériákban vagy megrendelhető 135 lei utánve mellett Császár E. gyógyszerárakban Bucaresti, Calea Victoriei 124.

Gamelin tábornok Budapesten

Budapestről jelentik: Vasárnap délután Budapestre érkezett Gamelin tábornok, a francia vezérkar főnöke. A tábornok kíséretével együtt a Gellért-szállóban szállt meg. Hétfőn reggel pedig az Arlberg-expresszel továbbutazott Párizsba. Budapesti tartózkodása teljesen magánjellegű volt.

Szovjet-Oroszország készül a választásokra

Többmillió száműzött is szavazati jogot kapott

Moszkvából jelentik: Wetzer kereskedelmi népbiztost elmozdították és helyébe Szmirnovot nevezték ki.

Moszkvából jelentik: A szovjet-kormány a választások előkészületeivel kapcsolatban rendeletet adott ki, melynek értelmében azok is szavazásra jogosultak, akiket a Szovjet Kénszermunkára ítélte vagy száműzött. Ezeknek a számát többmillióra becsülik. Kérdés, hogy ezek hogyan tudnak szavazni.

Palesztinában nő az avargás

Jeruzsálemből jelentik: A helyzet Palesztinában továbbra is komoly. Hebron vidékén katonai és rendőrszolgák megütözték egy fegyveres arab csoporttal. Tíz arabot megvertek. Haifában is összeütközések voltak rendőrök és arabok között. Tairath—Shalóban egy arab gyermeket megöltek. Jeruzsálemben egy arab súlyosan megsebesített egy zsidót. Nem sokkal később az arabok rálöttek egy zsidókat szállító társasgépkocsira. Motha mellett a dombok tetejéről tüzeltek a zsidó lakosokra.

77079

Írta: Simonfay Margit

Herman Félix az asztal mellett ült a barátai-val. A vacsorát ő adta és a barátai találták rossznak. De ez mellékes volt valamennyiük számára. Hiszen most utoljára ültek így négyen zavartalanul.

Mind a hárman tudták, hogy Félix meg fog rósulni, még pedig a közeli napokban. Az eljegyzése teljesen készületlenül találta őket s nem tartozott a kellemes meglepetések közé. Az az asszony, bárki legyen is, biztosan el fogja idegeníteni őket egymástól. Féltékeny lesz a férje barátaira, jobban mondván, féltékeny lesz a befolyásukra.

Mind a hárman sajnálták elveszíteni Félixet s tudni szerették volna, hogyan és miképpen szánta rá magát a házaságra, de egyikük sem kérdezősködött. Várták, hogy magától beszéljen. Mi egyéb célja lett volna ennek a mai vacsorának? Félix tartozott nekik az eljegyzés történetével.

Félix maga is tudta ezt és mégis másról kezdett beszélni.

— Nem tudom, van-e közöttetek babonás ember?

S mikor a többiek hitetlenkedve bámultak rá, kicsit zavartan mentegőzött:

— Furcsa, hogy az ember milyen kevésbé ismeri a legjobb barátait.

— Nono! — szólalt meg a szomszédja, egy tekintetű, tekintetű fiú, aki bánvamézőnk

volt — mit törődés te a mi babonáinkkal?

— El akarom mesélni nektek, hogyan kerestem meg egy sorsjegy száma miatt a menyasszonyomat és félek, hogy kinevettek. De ha ti is babonások lennétek... A bányászokról azt beszéltek, hogy félnék a bányarémtől és hisznek benne. Talán te is találkoztál már vele, Pista?

A mérnök elkomolyodott.

— Ez nem tréfádok, fiam. Aki látja a szellemet, az nem kerül fel elevenen a föld alól.

— Szóval te hiszel ebben? — kérdezte Félix.

A másik bólintott. A zsebébe nyúlt és apró rézkalapácsot vett elő. Felmutatta. Csinos kis játékszer volt.

— Ez a talizmánom. E nélkül nem szállnék alá a bányába, de különben sem jól érzem magamat nélküle.

— Nekem is van talizmánom — szólalt meg rövid és általános hallgatás után egy szelídarcú, szőke fiatalember, aki szemben ült Félixnek.

Félix biztatóan mosolygott rá.

— Mutasd!

— Az enyém, az eleven és nem hordom a zsebemben. Orvos létemre nem szégyellem bevallani, hogy nekem egy szerencsekutyám van. Elmondom, hogyan jutottam hozzá. Ti nem tudjátok, hogy még csak pár hónappal előbb is menyőnyire rosszul álltak az ügyeim. Sehogysem álltak. Már az öngyilkosságot gyakoroltam gondolatban, felváltva a kivándorlás lehetőségével, mikor egy álmatlan éjszakán becsengettek hozzám és beteghez hívtak. Előkelő beteg volt, aki váratlanul lett nagyon rosszul, s akihez a megremült család a legközelebbi orvost hívatta el. Én voltam a legközelebbi. A kutya ezen az éjszakán szegődött a nyomomba. Szerencsétlen kóbor

kutya volt. Én megsajnáltam és befogadtam. S azóta egy csapásra minden megváltozott körülöttem. A betegem meggyógyult és másokhoz is ajánlott. Azóta nemcsak igénybeveszik, hanem meg is fizetik a tudományomat. S én meg vagyok győződve róla, hogy a szerencsét a kutya hozta nekem.

Minden megjegyzés vagy félbeszakítás nélkül hallgatták végig a szerencsekutya történetét, azután Félix önkénytelen várakozással a harmadik barátjához fordult. Magas, vállas, meglelt férfi volt szürke szemekkel és a halántéka felett szürkén csillogó hajszálakkal, leginkább hasonlított Félixhez. Ismert nevű pénzember volt. Most le hajította a fejét és elgondolkozva babrált a poharával.

— Én is hiszek a szellemekben — kezdte habozva — és hiszek benne, hogy nem először élek. Most bankigazgató vagyok, de valamikor rabszolga voltam és köveket cipeltem egyik fáraó síremlékéhez. Most gyakran visszaálmodom előbbi életemet és álmodban hordom a köveket. Reggel pedig, amikor felébredek, olyan fáradtságot érzek, mintha csakugyan pihenés nélkül görnyedtem volna a korbácsütések árnyékában. Mit szóltok hozzá, a piramis egyre nő éjszakáról éjszakára? Már egészen a csúcán dolgozom. És a fáraó öregszik, már nagyon öreg. Mikor meghal, akkor valamennyi rabszolgát le fogják mészárolni, hogy szolgáljon neki a túlvilágon. Mit gondolsz, doktor, túl fogom én élni ezt a tömeges rabszolgahalált?

— És azt gondolom, hogy Félix példáját kellene követned és egy vidám, fiatal teremtéssel nászútra indulhatnál a piramisokhoz. Van elég pénzed hozzá. Mire vársz még?

Szabó Béni nagyszabású előadásban ismertette az iparosság szervezkedésének lehetőségeit

Az oradeai magyar kisiparosok mindenben csatlakoztak Szabó Béni szervezési tervéhez

Oradea. Saját tud. A Magyar Ház nagytermében vasárnap délelőtt mondta el beszámoló beszédét Szabó Béni magyarpárti képviselő, akinek előadására oly nagyszámú érdeklődő gyűlt össze, hogy a terem kicsinek bizonyult az érdeklődők befogadására.

A hallgatóság sorában nemcsak az oradeai iparosokat láttuk, hanem nagyszámú vidéki kiküldötteket és a más társadalmi osztályokból összegyűlt érdeklődőket is.

Elsőnek dr. Soós István, a Magyar Párt oradeai tagozatának elnöke üdvözölte a képviselőt.

— Sorsdöntő napokat élünk — mondotta — amikor a magyar hivatalnok középosztály lassu megszűnése után egy gerinces magyar iparososztály hivatott arra, hogy átvegye a régi középosztály szerepét. Ezekben a sorsdöntő napokban ne hallgassunk semmiféle szíriánhangokra, hanem kövessük azt, aki mindig önzetlenül és teljes odaadással szentelte magát iparostársai helyzetének türelmére és kövessük Szabó Bényt.

A közönség lelkes tapsa és eljenzése közben emelkedett szólamra Szabó Béni képviselő. Megköszönte az ünneplést, amelyben részesítették, majd megkezdte előadását.

Szervezkedés felekezeti, faji és politikai szempontok mellőzésével

Előadása első részében rövid visszaillesztést vetett a magyar iparosság és általában Románia iparának történelmére, majd ismertette a jelenlegi helyzetet. Sorbavette azokat az intézményeket és szervezeteket, amelyek köré csoportosulnak ma az ország iparosai és pontos adatokkal, érvekkel bebizonyította, hogy a meglévő szervezetek közül egyik sem képes arra, hogy megfelelő módon képviselje az iparosság, főként a kisiparosság minden érdekét. A munkakamarákról beszélve kijelentette, hogy maga a kamarákat létesítő törvény szerkezete teszi lehetetlenné azt, hogy ez az intézmény teljes egészében átvegye a régi intézmények szerepét. A Munkakamara — mondotta Szabó Béni — csak az iparhatósági ügyek ke-

zelését vették át, azonban arra a legjobb akarral is képtelenek, hogy az iparosság társadalmi, szociális és kulturális ügyeit is kezükbe vegyék.

— Létesítenünk kell ezért — folytatta beszédét a képviselő — egy olyan kisiparos szervezetet, amely minden politikai, nemzetiségi és világnézeti különbség nélkül összefogja az iparosokat. Ilyen szervezetek külföldön már régen vannak és ilyen szervezet alakítására kell törekednünk.

Beszédének további részében Szabó Béni ismertette azt a tervet, amelyet ő már részletesen kidolgozott a kisiparosság országos megszervezésére. A terv szerint szakmai szindikátusokba tömörülne az iparosság, mert csak így érhetik el azt, hogy egyetemesen tudjanak fellépni a szakmai kérdésekben.

A szindikátusokban benne kell lennie

A nemzeti alapon való szervezkedés

Attért ezután a képviselő egy másik megalkotandó új szervezet ismertetésére. Ez a szervezet kizárólag gazdasági, kulturális és társadalmi alapon fogná össze az iparosságot. Célja, hogy az elagott iparosok segélyezésével, tehetséges fiatal iparosokat küldene tanulni külföldre és anyagi segítséget nyújtana azoknak a tehetséges, de szegény fiatal iparosoknak, akik önállóítani akarják magukat. Ezenkívül hivatva volna ez az országos központtal egyetemes alapszabályokkal megalakított szervezet az iparosok társadalmi ügyeinek felkarolására és az iparosság kulturális továbbképzésére.

— A magyar iparosság különleges sérelmeit, bármelyik pártba is megy panaszaival, — a Magyar Párton kívül sehol sem találhat meg hallgatásra és elintézésre — folytatta emelkedett hangon Szabó Béni, —

ezért minden magyar iparosnak kötelessége politikailag a Magyar Párt-hoz tartoznia.

— Elmúltak már azok az idők, amikor egyetlen magyar iparos is hallgatna azokra a

faji, nemzetiségi és politikai különbség nélkül az ország minden iparosának, hiszen ugyanaz az öröme, bánata, sérelme úgy a román, mint a magyar kisiparosnak.

Szabó Béni a brasovi és reghini iparosságot hozta fel példának, ahol faji és nemzetiségi különbség nélkül együttesen emelik fel tiltakozásukat, amikor közös sérelemtől van szó.

— Korántsem akarjuk azt — folytatta — hogy leromboljunk valamely meglévő szervezetet és annak romjain építsünk mi újat. Mindenki maradhat tagja annak az intézménynek, amelyikhez szíve, vagy elve húzza és emellett be kell lépnie a kerületi központokkal megszervezett és majd országos szövetségbe tömörülő szindikátusokba is. Azt azután már az idő bizonyítja be, hogy a sok meglévő szervezet közül melyik állja meg a helyét a jövőben.

dajkamesékre, hogy a Magyar Párt a mágna-sok pártja. Legyen iparos, munkás, vagy gróf, ha magyar, hát szent kötelessége a Magyar Párt tagjának lennie. — fejezte be előadását.

A népszerű képviselő beszédét lelkes hálával tapsolta meg a közönség, amelynek sorából felemelkedve több iparos könnyekig meghatva mondott köszönetet Szabó Béninek, amiért eljött Oradeára és megvilágította azt az utat, amelyen az iparosságnak haladnia kell.

Dr. Soós István befejező beszédével a lelkes gyűlés véget ért.

Ugyancsak vasárnap délelőtt Szabó Béni beszéde után ülést tartott az oradeai Magyar Párt iparos szakosztálya. A szakosztály dr. Soós István elnöke alatt határozatot hozott, amely szerint elfogadja és magáévá teszi a Szabó Béni által előadott szervezkedési programot.

Délben közebéd volt a Református Kulturpalotában a népszerű képviselő tiszteletére. A közebédben nagyszámú iparosközönség és a Magyar Párt bihormegyei és oradeai vezetősége vett részt.

A bankigazgató sóhajtott és legyintett a kezével.

— En a fáraó halálára várok — mondta lehangoltan.

— Majd felírok neked valamit, valami idegcsillapítót és ajánlom, utazz el valahová akár egyedül is. Akárhova, de minél előbb — mondta az orvos.

Most az előbbieknél is hosszabb szünet után megint csak Félix szólalt meg:

— A szerencsekalapács meg a kutya után most már én is könnyebben beszélhetek a szerencseszámomról. Ezt a számot az apám nagy-nénje álmodta meg a számomra. Még egészen apróska gyerek voltam az álom idejében és nem sok örömet találtam a sorsjegyben, amit az öreg-asszony vásárolt nekem.

77079, ez volt a megálmodott szám és ez volt a sorsjegy száma is. A sorsjegy lejárt és nem nyert semmit. Akkor az öreg néni újra megvette nekem. Azt mondta, hogy azt nem álmodta, hogy ez a szám most rogtan nyerni fog, de ez a szám az én szerencseszámom.

Még egy párszor megvette nekem és pár év múlva, mikor a sorsjegy megint lejárt, anélkül, hogy egy fillér hasznot hozott volna, az édesanyám ajándékozott meg vele.

— Hátha igazza volt szegény Klotild néni — mondta.

Ebből megérthetitek, hogy az öregasszony közben meghalt, de a szerencseszám tovább élt. Minden évben megkaptam újra vagy a születésnapomra, mindig valami más helyett, amit vártam és kapni szerettem volna. Ez a nyomorult 77079 számú sorsjegy volt az, amit sohasem kívántam, de mindig megkaptam. Ugy voltam

vele, mint más gyerek a veréssel vagy a gyomorrontással.

Édesanyám halála után apám vette meg kegyeletből. S akkor annak dacára, hogy felnőtt férfi voltam már, a 77079 számú sorsjegyet éppen úgy utáltam, mint gyermekkoromban. Kértem is apámat, hogy ezentúl ne bűntessen vele.

— De hátha egyszer mégis szerencsét hoz neked! — felelte akkor.

Ebben az évben sem húzták ki a sorsjegyet, de ebben az évben nagy szerencsésétség zúdult rám. Apám egy vonatösszeütkezésnek esett áldozatul.

Egyedül maradtam és biztosan kitaláljátok, hogy nekem nem jutott eszembe megújítani a lejárt sorsjegyet.

Húsz év óta először nem volt sorsjegyem. Az újságban olvastam, hogy a főnyereményt a 77079 számú sorsjegy nyerte meg.

Dühöngtem. Annak dacára, hogy apámtól szép vagyon örököltém és nem voltam rászorulva a nyereményre, mégis szörnyen felzúgott a dolog. S azóta meg vagyok győződve róla, hogy a 77079 valóban az én szerencseszámom.

— Nem értem, — szakította félbe a mérnök — mi köze ennek a történetnek a menyasszonyhoz?

— Majd megérted, ha végighallgattál. Újadd mondjam végig. Mikor egyedül maradtam, nekifektettem a munkának és dicsékvés nélkül elmondhatom, hogy kevés ügyvédnek mely olyan jól, mint nekem. A társaságban szívesen latnaks a leányos mamák évek óta vadászgatnak rám. Nem egyszer nekem magamnak is eszembe jutott már, hogy meg kellene nősnöm. Igen ám, de kit vegyek el? Túlságosan sok leány vetette

ki a halóját felém és én túlságosan sok leánynak kezdtem udvarolni. Nem tudtam választani közülök. Ma éppen úgy tetszett nekem egy kis ezöke, mint ahogyan tegnap egy fekete, vagy akár egy másik kis szöke tetszett. Egyik olyan volt, mint a másik. Alapjában véve aig különböztek egymástól. Egyformán táncoltak, flörtöltek, koplaltak és öltözködtek. Már azt hittem, aggiegény maradok.

Pár héttel ezelőtt egy vacsorán csinos kis barna leány mellé ültetek. Nem ismertem ezt a leányt, de aztán kiderült, hogy ő ismer engem. Udvariasságból úgy tettem, mintha mégis emlékeznék rá. A kisleány kedves volt és mulatságos. Mielőtt elváltunk, meghívott egy hétórai teára. Nem tudtam biztosan, hogy elmehetek-e és ezért a telefonszámát kérdeztem.

— 77-079 — mondta mosolyogva és sejtésem sem volt róla, hogy micsoda hatással volt rám, amit mondott. Azóta többször voltam náluk és bárhol találkoztunk, kizárólag vele foglalkoztam. Hamarosan rájöttem, hogy ez a leány más, mint a többiek, mint tudjátok, el is jegyeztem.

— Nem értem, — szölt az orvos — egy telefonszám miatt?

— Nem egy akármilyen telefonszám miatt, — felelte ingerülten Félix — nem az én szerencseszámom miatt. Mikor azt kimondta, tudtam, hogy ő az igazi. Kicsit féltem tőle, hogy nem fogjátok megérteni a dolgot, de azok után, amikor ma tőletek hallottam, biztosra veszem, hogy mind a hárman természetesen találjátok...

— Hogyne! — bölintottak mind a hárman és közben mind a hárman ugyanazt gondolták:

— Ez az ember megbolondult! Hogy lehet valaki ilyen babonás!

Tizennégy év óta késik a szerzői jogokat biztosító törvény végrehajtási utasítása

Megbénítik a jótékony célú egyesületek működését a „Zeneszerzők Egyesületének” önkényes intézkedései

Braşov. Saját tud. Ismeretes, hogy a műalkotó jogát — legyen az író, festő, szobrász, zeneköltő stb. — ma már minden művelt országban törvény védi. Nálunk a szerzői jogokat az 1923. év június 23-án megszavazott törvény, az úgynevezett „Legea proprietăţii literale şi artistice” védi, amely a többi országhoz hasonlóan egyenes folyománya annak a genfi egyezménynek, amely szinte az egész világon rendet teremtett az irodalmi és művészeti birtoklás kérdésében; kötelezővé tette, hogy az előadott, felhasznált vagy valamiképpen értékesített művek után részesedést kell fizetni a szerzőnek.

A már említett hazai törvény 21-ik szakasza a zeneszerzők jogát védi. Ennek a szakasznak az alapján alakult meg a „Zeneszerzők Egyesülete”, amely képviseli a romániai zeneszerzők — egy részét. Hangsúlyozzuk, hogy csak egy részét, mivel nem mindegyik zeneszerző tagja ennek az egyesületnek. Ugyanakkor, a kölcsönösségi elv alapján, a külföldi zeneszerzők érdekeit is védi, természetesen itt is csak azokat, akik tagjai a hazájukbeli zeneszerzők egyesületének vagy szervezetének.

S itt jutott a „Zeneszerzők Egyesülete” olyan szerephez, amely sem hivatásával, sem a törvény céljaival nem áll összhangban. Ellenkezésképp! Megbízottai önkényesen, törvényellenesen adóztatják meg a különféle előadások jövedelmét. S ami a legszomorúbb, céljainak elérésére még a karhatalom is a rendelkezésére áll. Hogy milyen törvénytörés alapján, azt senki sem tudja.

Meddig terjed a szerzői jog?

Ha végigolvassuk a már említett törvény szövegét (nyomatásban a Monitorul Oficial 68. számában látott napvilágot 1923-ban), megtudjuk, hogy a szerzői jogokra a szerző életében tarthat igényt, halála után pedig 30 (harminc) éven keresztül az örökösösei. Ezután a mű közkinccsé lesz és azt bárki felhasználhatja, mindennemű felhatalmazás vagy ellenszolgáltatás nélkül.

Ezzel szemben mi történik napról-napra, esetről-esetre? Az, hogy a „Zeneszerzők Egyesülete”-nek megbízottai a legeldugottabb faluban is megjelennek az előadások, ünnepségek és hangversenyek rendezőjénél és előre követelik a szerzői díjat. Megvámolnak minden mulatságot, bált, majális, teaestélyt, egyesületi rádiót, szóval minden néven nevezendő „összejövetelt” — a nyilvános helyiségekről nem is beszélve, — ahol a zene is szerephez jut. Olyan szerzők művei után szedik be a díjakat, akik

Krisztus Királysága ünnepének eszméjét a modern ember számára lélekfelfogó művészettel dolgozta fel beszédsorozatban

Dr. Tóth Tihomér

Krisztus Király

című munkájában. Csupa szín, lendület, könnyed formában nyújtott megdöbbentő ervek, a nirveves szöveg egyeni módszernek ellenállhatatlan ereje és varázsa hódoltatja meg a lelket e beszédekben Krisztus Király előtt.

Ara 240 lei és portó

Kapható: könyvosztályunknál.

legalább 60—80 éve halottak. Ne is beszéljünk azokról a szerzeményekről, amelyek a nép ajkán fakadtak, vagy azokról a művekről, amelyeknek szerzői sem idehaza, sem külföldön nem tagjai semmiféle zeneszerzői egyesületnek.

Változnak a helyek — változnak az illetékek

A díjakat azonban követelik.

Ugyanazért a hangversenyért vagy bálért, amelyért Braşovban 1100 lei kell fizetni a „Zeneszerzők Egyesületének”, Clujon 500—700 lei, Făgăraşon vagy Sfântul-Gheorgheon 300, más kisvárosban vagy községekben 110—220 lei szabnak ki.

Szóval az illeték összege 110—2200 lei között mozog, aszerint, hogy az egyesület megbízottjának milyen árat sikerült hatáskörébe bevezetnie. Mert a törvény e tekintetben csak az elvet fektette le és még

a mai napig nem történt semmiféle utasítás arról, amely megállapítaná azt, hogyan és milyen díjszabás mellett történjen a szerzői díjak megállapítása.

Fizetni azonban kell, mert fizetség nélkül nincsen engedély. Sőt! Először is le kell pengenie a rendezőségnek a 110—2200 lei között váltakozó zeneszerzői díjat és csak azután állhat kérvényével az illetékes hatóság elé, amely az estélyeket vagy előadásokat engedélyezi. Ez azt jelenti, hogy a „Zeneszerzők Egyesülete”, amely éppolyan homogén egyesület, mint akármilyen más társaság, milliókat szed össze évenként a hivatalos hatóságok közreműködésével. De menjünk tovább.

Szegények maradnak támogatás nélkül az „egyesület” jóvoltából

Azokban a „Zeneszerzők Egyesülete” nem azért a „Zeneszerzők Egyesülete”, hogy ezt a törvénytörést tiszteletben tartsa. S most szeretnénk ideállítani tanuknak azt a sok Nőegyesületet, amelyeknek nemes munkája éppen azért tört derékba, mert a drága zeneszerzői jogdíj már előre ráfizetéssel fenyegette műsoros estélyeik megrendezését. Ezer és ezer szegény gyerek maradt az elmúlt karácsonykor meleg ruha nélkül, mert a jótékony célú előadásokat is megsarcolták a zeneszerzők egyesületének megbízottai, annak ellenére, hogy ezek után nem lett volna joguk díjakat szedni.

Hogy mennyire törvénytelen a „Román Zeneszerzők Egyesülete”-nek ez a cselekedete, azt misem bizonyítja jobban, mint az alábbi rendelet, amelyet az ország összes megyei és rendőrhatalmái megkaptak. A rendelet magyar fordítása a következő:

Belügyminisztérium. Állami Közigazgatási Igazgatóság. No. 3758—1934 április 5. Visszatérve az 1934 március 2-án kelt 2237. számú rendele-

Kérdések, amelyek feleletre várnak

S végezetül csak egy-két kérdést, amelyre a „Zeneszerzők Egyesülete”-nek igazgatóságától várunk feleletet:

Mire fordították azt a 7 millió 142 ezer 172 lei, amelyet 1933-ban mint szerzői jogdíjat szedett be az egyesület?

Hol vannak azok a milliók, amelyek évről-évre az egyesület pénztárába befolytak?

Kik azok a bel- és külföldi zeneszerzők, akik a befolyt díjakból megkapták az őket megillető részt?

KHASANA

a j a k r u z s

elragadó, új nemes anyagból készült hüvelyben. Nem színtelenedik el, 6 szín — minden szépségfajta számára az ideális színárnyalat.

arcpirosító

harmonikusan illik a KHASANA-ajkkrushoz. Egy szempillantás alatt alkalmazhatja a Khasana-arcpirosítót, az arc sápadtsága eltűnt és csodálatos rózsaszínű pir önti el arcát, amely fiatalít és elbájosol.

A törvény világosan és félre nem magyarázható módon szögezi le, hogy

iskolai ünnepségek vagy jótékony célú előadások mentesek a zeneszerzői díj alól.

tünkre, amely a közigazgatási és rendőri hatóságok részéről a „Román Zeneszerzők Egyesülete”-nek adott támogatását tárgyalja az irodalmi és művészi birtoklásról szóló 1923. jún. 23-án életbe lépett törvény ellen elkövetett kihágásokat illetőleg, tisztelettel tudatjuk, hogy a fent idézett törvény 23. szakaszának 3. bekezdése alapján

— nem jelenti a szerzői jogok megsértését, ha bármilyen felhatalmazás nélkül is kerülnek a művek a közönség elé, legyenek azok zenedarábok is, ha ezek iskolai ünnepélyek, hivatalos bemutatások, énekkari vagy zenekari előadások, vagy pedig jótékony célú előadások, tekintet nélkül, hogy azokon szednek-e vagy nem belépési díjat.

— úgyszintén nem jelenti a szerzői jogok megsértését a közhasználatra átment művek, vagyis azok a művek, amelyeknek a szerzői több mint harminc éve halottak. Ezeket akárki előadhatja és kihasználhatja bármilyen kötelező formáság nélkül. JUCA miniszter (sk.) STEFANESCU igazgató (sk.).

Addig is, amíg a fenti kérdésekre választ kapnánk, azt szeretnénk, hogy végre tiszta helyzet teremdjék a zeneszerzői díjak körül és mielőbb a hivatalos lapban olvashassuk a szóbanforgó törvény végrehajtási utasítását, amely pontosan írja körül azt, hogy mit szabad és mit nem szabad a „Zeneszerzők Egyesülete”-nek. Ugy erkölcsi, mint anyagi vonatkozásban.

PAULUSZ FERENC.

Hadnagyi rang lesz Mihály nagyvajda születésnapjára ajándéka

Bucuresti. Saját tud. Mihály nagyvajda, aki most kadetörmesteri rangban van, néhány nap múlva hadnaggyá lép elő. Az előléptetés nagy ünnepségek keretében fog megtörténni Sinaian, november 25-én, a nagyvajda 16-ik születésnapján.

NEM HIANYOZHAT EGY HAZTARTASBÓL SE

ARAGAZ

Magyarpárti visszhang Tatarescu miniszterelnök legutóbbi beszédére

A banati párttagozat ülésén Jakabffy Emér foglalkozott a beszéddel. — A párttagozat elfogadta a „Vásárhelyi Találkozó” határozatait

Timisoara. Saját tud. A Magyar Párt banati tagozatának legutóbbi közgyűlésén nyilvánult meg az az óhaj, hogy a párttagozat nagy intézőbizottságát adandó alkalommal, évente többször is összehívják. Ennek folyományaként az elnökség most vasárnapra össze is hívta ezt a bizottságot. A Magyar Ház nagytermét zsúfolásig megtöltötték vasárnap délelőtt az összehívottak. Jakabffy Emér az ülést megnyitván, utalt arra, hogy az ülés tárgysorozatának legfőbb pontja a városi és megyei választások ügye lett volna, azonban a választásokat újból elhalasztották, így hát az elhalasztásban megnyilatkozó rendszerrel kell foglalkozni s megmaradt a tárgysorozat másik fontos pontja, a „Vásárhelyi Találkozó”-val kapcsolatos állásfoglalása a párttagozatnak.

Mielőtt azonban ezekre rátérnénk — mondotta megnyitójában Jakabffy elnök, felhasználom az alkalmat, hogy Tatarescu miniszterelnök Oradeán elhangzott beszédéhez a magam egyéni észrevételeit megtegyem. Bátorságot ad ehhez az a körülmény, hogy ezelőtt tizenhárom esztendővel, amikor a jelenlegi miniszterelnök úr Bratianu Jonel kormányának kisebbségi alminisztere volt, abban a kitüntetésben részesített, hogy két ízben is tárgyalt velem a magyar kisebbség helyzetéről és közölte azokat az elgondolásait, amelyek akkor a liberális párt kisebbségi politikája megváltoztatásának előfeltételei voltak.

Igaz, azóta az ő politikai pályája messze felfelé ívelt, én pedig a magamén egy helyben maradtam. De talán éppen ezért remélhetem, hogy ha szavaim valahogy a miniszterelnök úr elé kerülnének, azoknak tizenhárom évvel ezelőtti minősíteni szíves volt.

A nemzeti állam és a népkisebbségek

— Szívesen elismerem — mondotta Jakabffy a továbbiakban. — a román állam nemzeti jellegét is, amit a miniszterelnök úr kihangsúlyozott és aminek elismerését a legnagyobb ellenzéki párt egyik kiválósága, Pop Ghita is megkövetelt. A kérdés csak az, mit értünk nemzeti állam alatt?

— Felfogásom szerint az állam nemzeti jellegének hangoztatása két irányban kívánja az államot jellemezni. Egyfelől deklarálni akarja, hogy az állam nem pusztán katonai, fegyveres erőn, nem patrimoniális házi hatalmon, nem patriarkális atyai hatalmon, vagy teokratikus vagy hierokratikus jogcímen alapult és létezik, hanem az államfenntartó nemzetben élő őserő hozta létre, tartotta és tartja fenn. Másrészt deklarálni kívánja azt, hogy az állam olyan alakulat, amely, amidőn az emberiség többi államával szolidaritásban, velük az emberiség közös céljaira együtt munkálkodik, a maga sajátos felfogását a jogról, erkölről, szabadságról és egyéb társadalmi intézmények-

ről nemcsak fenntartani, hanem ezt az emberiség javára más államokkal szemben érvényre juttatni is képes. Az előbbi mondatok szerint felfogott

nemzeti állam nem zárja ki, hogy az államon belül, az állam területén élő ugynevezett kisebbségi népek sajátos népi szelleme és faji sajátosságai ne érvényesülhessenek.

— Ahol ezek érvényesülését lehetetlené teszik, ott már nem nemzeti állammról, hanem nemzetileg totális állammról szólhatunk. Szerencsére sem a miniszterelnök, sem a legnagyobb román ellenzéki párt előbb említett kiválósága nem kívánja tőlünk, hogy az államban ezt a nemzeti totalitást ismerjük el. Örömmel szegezhetjük le, hogy a miniszterelnök a törvények keretén belül biztosítani akarja a nemzetkisebbségek szabad fejlődésének minden feltételét. De ha ezt örömmel szegezzük le, azt a kérdést kell feltennünk, vajon ehhez a szabad fejlődéshez miképpen juthatunk? Talán

A Magyar Párt és a „Vásárhelyi Találkozó” határozatai

Az elnöki megnyitó elhangzása után Becsky István mérnök számolt be a magyar ifjuság-ügynevezett „Vásárhelyi Találkozó”-járól.

A romániai magyar kisebbség ifjú szellemiségének száznolcvannyal képviselője gyűlt össze a hívó szóra. — mondotta — s ha vannak a történelemben mély és a bennük lévő teremtő erőnél fogva mélyesen magrázó, multak hazugságait temető és jövőket építő pillanatok, ha vannak órák, amelyekben népek semmisülnek meg, vagy születnek ujja, úgy a „Vásárhelyi Találkozó” órái és pillanatai ilyenek voltak. A vágy egy tisztult felfogás, egy egységes alapelv, egy a nézeteltéréseket kizáró közös munka iránt egybekövacsolt mindenkit és megszületett kisebbségi életünk minden területének, minden feladatát felölelő nyolc határozati javaslatunk s az ezeket összefoglaló Hitvallásunk.

Felolvasa ezután az utóbbi és kihangsúlyozta, hogy a találkozó öt timisoarai résztvevője közül négyen a Magyar Párt hűséges tagjai. Megállapítani kívánta ezután, hogy a Tg-Muresen leszögezett határozatok semmiben nem kerülnek összeütközésbe azzal, amit a Magyar Párt kisebbségi életünk elméleti és gyakorlati irányításában közel másfél évtizede vallott és követett. Nagy tanulsága a „Vásárhelyi Találkozó”-nak, hogy nincs nemzetközi elentél az ifjuság és mondjuk az „öregek” felfogása között. Becsky István a beszámoló beszéd végén az alábbi határozati javaslatot terjesztette elő:

A Magyar Párt banati tagozatának intézőbizottsága 1937 október 17-én tartott ülésén

azáltal, hogy évek hosszú során át olyan városokban, ahol a lakosság nagyrészt, vagy többségét kisebbségek alkotják, a város közigazgatásába be nem szólhatunk? Azáltal, hogy minden gazdasági erőnk fölött azok rendelkeznek, akikről minden gondolat távolabb áll, mint az, hogy szabad fejlődésünket előmozdítsák? Ha a miniszterelnök úr körültekint, ha a beszédét követő azt a kormány-rendelkezést mérlegeli, amely Transsylvania magyarlakta legnagyobb városában ismét elhalasztotta a közigazgatási választásokat akkor, ha őszinte, ebből a rendelkezésből alig következtetheti, hogy kormánya előbbre haladt a kisebbségek szabad fejlődésének előmozdításának útján.

Kibékülés huszonnégy óra alatt

Jakabffy még foglalkozott az egyes román lapok olyan vádjával, hogy a Románia és Magyarország közötti tárgyalások sikerének a transsylvaniai magyarok és főleg annak politikai vezetői az akadályai. Jakabffy ezzel szemben utalt arra, hogy a romániai magyarság nem olyan nép, mely csupa dacoskodásból elvetné magától és gyermekeitől az egyszerű polgári lét és megelégedettség lehetőségeit.

— Ha a kormány — mondotta Jakabffy — hitet ébresztene bennünk, hogy a jövőben nem a *miseria plebs contribuens* szerepére szánt, amely tagjainak katonáskodni kell anélkül, hogy fizetnek lehessenek, adót kell fizetniük, anélkül, hogy az adójukból saját kulturájukra visszajárjon és az alkotmány bástyáit csak kívülről bámulhatják; ha meggyőzne arról, hogy a z idő szellemétől sugalmazva valóban fennmaradásunkat és fejlődésünket akarja, akkor mi a magunk részéről pillanatok alatt mindent elkövetnénk, hogy a román és magyar államok között az európai szükségességből megkívánt kibékülés huszonnégy óra alatt valóra váljék.

foglalkozott a romániai magyar ifjuság szellemiségének Tg-Muresen tartott találkozóján hozott határozataival és „Hitvallásával” és az alábbiakat állapítja meg:

1. A „Vásárhelyi Találkozó” határozatait és „Hitvallását” csak egyszerű megfogalmazása és elmélyítése annak, amit a Magyar Párt mindig vallott.

2. Eppen azért a „Vásárhelyi Találkozó” ifjuságának határozatait és „Hitvallását” a Magyar Párt banati tagozata készségesen tudomásul veszi s azok valóra váltásában az ifjuságot a legmesszebbmenően támogatni hajlandó.

3. Megállapítja a Magyar Párt banati tagozata, hogy a „Vásárhelyi Találkozó” összegyűlt fiatal szellemiség nagyrésze hű katonája a Magyar Pártnak és számosan közülük a vezetésből is kivesszük részüket.

4. A Magyar Párt banati tagozata örömmel jelenti ki, hogy mindenkit szeretettel hív és vár a keretei közé, akik a „Vásárhelyi Találkozó” határozatait és „Hitvallását” alapján állnak és eddig nem találtak volna reá arra az utra, amely őket odavezetné.

5. Meleg örömmel és kisebbségi jövőnk boldogulásába vetett hittel állapítja meg a Magyar Párt banati tagozata, hogy a „Vásárhelyi Találkozó” magyar fiatal szellemisége komoly felkészültségével bizonyította be, hogy megérett arra, hogy mindentűt tevékenyen kapcsolódjék be kisebbségi életünk vezetésébe és irányításába és a többiek között a Magyar Pártba is és

elnyerje azokat a helyeket, amelyeket a történelmi fejlődés számára biztosít.

Jakabffy elnök felsorolta a Találkozó öt timisoarai résztvevőjének magyarpárti tagjait. Ezek voltak: Beesky István, Dominich László, Fodor József és Rohrer Károly. A munka — jelentette ki — komoly volt és bennünket, úgynevezett „öregeket” nagy örömmel tölt el, hogy mindenki meggyőződhetett róla: nincsen nemzetközi különbség. Hogy ugyanazt vallják az ifjak, mint mi, őszülő fejjel. Mert nem is lehet ilyen különbség, másakarás.

Fodor József hittanár kihangsúlyozta, hogy a Magyar Párti banati tagozata a „Vásárhelyi Találkozón” megállapított elveket már eddig is vallotta: a keresztény erkölcsi alapot s a nemzeti demokráciát. Az ifjusági tagozat ezt már régebben kihangsúlyozta, a legutóbbi közgyűlésen pedig Lázár László műépítész emelte ki. A tagok nyolcvan, sőt kilencven százaléka a keresztény egyházakba tartozik. A Találkozó három napján mindvégig nagy komolysággal foglalkoztak a fontos problémákkal és mindenféle személyeskedést kikapcsoltak. Voltak éles világnézeti ellentétek, amelyek tán személyes antipátiát is keltettek, de mihelyt nemzeti kérdésszóról volt szó, a közel kétszáz ifjú át tudta érezni, hogy az egész romániai ifju magyar nemzedéket képviseli. Oppert Géza a Magyar Párt kebelébe tartozó munkásság nevében jelentette ki, hogy a határozati javaslatot elfogadja. Jakabffy elnök utalt az elnöki tanács munkájátárára, Ördögh Jánosra, aki az országos nagygyűlésen is értékesen közreműködött. Péter János kívánta, hogy az elvek minél jobban valósuljanak meg a gyakorlatban. Az intézőbizottság egyhangulag elfogadta a határozati javaslatot.

Az időközi bizottságok állandósítása ellen

Gyulay János dr. alelnök foglalkozott ezután a liberális kormányzat elmúlt négy esztendejével. Bírálta a módszereit, az ostromállapotot s különösen a községi és megyei életben állandósított „interimár bizottsági” rendszert. Ez a rendszer lehetetlenné teszi, hogy a lakosság minden rétegének a közérdeke a közigazgatásban érvényesüljön. A timisoarai magyarság százharminc millióval járul hozzá a városban a teherviseléshez, de mégis lehetetlen volt, hogy ennyi millióból csak egyetlen bani is jusson a magyarság kulturintézményeinek, iskoláinak. A szónok aztán határozati javaslatot terjesztett elő, melynek pontjai a következők voltak:

1. Az Országos Magyar Párti banati tagozata megállapítja, hogy az úgynevezett időközi bizottságok a közigazgatási törvény 137. szakasza ellenére állandósultak a négy hónapokig tartó ismételt kinevezéssel. A megyei és városi magyar kisebbség kulturális és gazdasági fejlődésének alkotmányos lehetőségét az időközi bizottságok működése teljesen megbénította, a város szolgálatában állott, s létminimumért 25—30 éven át becsületesen dolgozó tisztviselők százait bocsátotta el, miáltal a kisebbségi lakosság ezreit tette nyomorgókká és éhezőkkelé.
2. A banati tagozat intézőbizottsági ülése leszögezi, hogy az időközi bizottságoknak az elmúlt négy év alatt a magyar lakosságot képviselő egyetlen tagja sem volt s így nem állott módjában a város körülbelül 400 milliónyi költségvetését, ennek hovatartozását törvényadta jogánál fogva ellenőrizni és a jövedelemből kulturális céljaira a törvényes részt kiutalni.
3. A Magyar Párti banati tagozata a leghatározottabban állást foglal a községi választások folytonos elhalasztása ellen és követeli, hogy az időközi bizottságok állandóvá vált uralma a legrövidebb idő alatt megszűnjék, átadja helyét olyan városi, illetve községi tanácsnak, amelyben a város, illetve a megye magyar lakossága törvényesen megválasztott képviselőit beküldheti.

A határozati javaslat befejező része még arra is utalt, hogy a román többségi lakosság és a magyar kisebbség közötti lelki konszolidációt és összhangzó együttműködést a miniszterelnök legutóbbi oradeai beszéde is kívánta. Ennek a kívánatos fejlődésnek azonban az interimár bizottságok útjában állanak; tehát ebből az okból is szükséges a velük folytatott közigazgatási rendszer megszüntetése.

A határozati javaslatot egyhangulag elfogadták s ezzel az intéző bizottság ülése be is fejeződött.

Hitbuzgalmi előkészületek és egészségügyi intézkedések az Eucharisztikus Világkongresszusra

Budapestről jelentik: Az Eucharisztikus Világkongresszus Hitbuzgalmi Főbizottsága most tartotta ülését Breyer István győri püspök elnökletével. A megbeszélés során igen sok, a világkongresszussal egészen konkrét probléma került sorra s a bizottság örömmel állapította meg, hogy igen sok kérdés máris meg van oldva.

Egyik legfontosabb probléma az időszerű nagyszámú papnak misézési lehetőségét biztosítani. Ebből a célból a bizottság összeírta az összes e célra igénybe vehető oltárokat Budapesten. Mintegy 5000 pap a tervezőre számítanak a kongresszuson s ezek számára ma már biztosítva van egy-egy oltár. Az oltárokról külön budapesti térkép készült, amelyet minden egyes, a kongresszuson résztvevő pap a kezébe kap s így könnyű lesz számukra a tájékozódás. Egy másik nagy feladat a hívők gyóntatásának a megoldása. A kongresszus ideje alatt minden nemzetnek lesz egy-egy temploma, ahol az illető csoport papjai híveinek állandóan rendelkezésére fognak állani. A hitbuzgalmi bizottság gondoskodik arról is, hogy ahol a megfelelő nemzetiségbeli papok nem volnának, a megfelelő számú magyar papok segítsenek. A kongresszus programjának megfelelően mindig a megelőző

délután lesz a nagy gyóntatás, tehát szerdán délután a gyermekeket, csütörtökön a katonákat, pénteken a férfiak, szombaton pedig a vasárnapi általános közös áldozás résztvevőit gyóntatják. Hogy ennek zavartalan lebonyolítását biztosítsák, az említett templomokon kívül, a főnnepek színhelyén, a Hősök téréen száznál több külön gyóntatófülkét állítanak fel. Az áldozás megszervezése szintén fontos feladat s ezt úgy fogják megoldani, hogy az áldozás idején a tömeg helyén marad s az Oltáriszentséget mindenkihez odaviszik.

Az Eucharisztikus Világkongresszus egészségügyi feladatainak megoldására is folynak már az előkészületek. Eddigi tervek szerint 74 diplomás orvos, 100 szigorló és cselédkönyves orvos, 50 medikus és nagyszámú ápolószemélyzet lesz állandóan szolgálatban, azonkívül 25 mentőkocsi fog állandóan rendelkezésre állani. Segélyhelyekkel kapcsolatban, ápolóházakat rendeznek majd be, de nyilvántartás készül a kongresszus idejére a Budapesten üresen álló kórházi ágyakról is. A fontos autópályán, amelyek a kongresszus autóforgalmát bonyolítják le, 5 km-ként állítanak fel segélyhelyeket, amelyeket telefon kapcsol össze a fontosabb gécpontokkal. Mentőállomásokat állítanak fel, azonkívül a vasútállomásokon is.

Élénk mozgalmasság a magyarországi belpolitikai életben

A pártok egyöntetűen a szélsőséges politika ellen foglalkoznak állást

Makóról jelentik: Eckhardt Tibor, a független kisgazdapárt makói szervezetének nagygyűlésén vasárnap beszédet mondott. Hangzott, hogy a világnézeti harcokból elég volt egyszer Magyarországnak. Meggyőződése — ugymond, — hogy minden lelkiismeretes magyar egyetért vele abban, hogy idegen célokért nem szabad háborúba menni. Ezért nem szabad katonai szerződést kötni. Az a szerencse, hogy a kormány is ezen az állásponton van.

A nyilaskeresztesek meg akarták zavarni Eckhardt beszédét. A beszéd alatt nyilaskeresztes nemzeti lobogót bontottak ki és a zászlón — utalással Eckhardtnek mult vasárnap legítimista kijelentéseire — „Éljen a kormányzó” felírás volt látható. A tömeg felháborodottan tiltakozott az ilyen tüntetés ellen, mellyel a kormányzó nevével politikai gyűlésen agitációra használják fel.

GRÓF SZÉCHENYI GYÖRGY A SZÉLSŐSÉGES POLITIKA ELLEN.

Tokajból jelentik: Gróf Széchenyi György képviselő tokaji beszámoló beszédében azt fejtegette, hogy a világnézeti kérdés és nemzeti célkitűzések érdekében tisztázni kell az eszméket és gátat kell vetni a jobbról és balról feltörő hatalmakkal szemben. A legnagyobb képzelés — ugymond, — mellyel a jobboldali elemek élnek, a fajkultusz. Ezzel kapcsolatban bejelentette, hogy egy észl levéltáros, Lüw Ottó, a fajszeme legnagyobb német apostoláról, Rosenbergről hivatalos adatok alapján megállapította, hogy félig szláv, félig zsidó. Csak éppen német vér nincs benne. Ez a Lüw Ottó levéltáros közölte a német hatóságokkal, hogy megállapítását hálaladó német bíróság előtt is igazolni.

— Már ezért sem jó fajproblémát hangoztatni, — állapította meg Széchenyi gróf.

A MAGYAR SZOCIALISTÁK AZ ALKOTMÁNYOS SZABADSÁGÉRT.

Szegedről jelentik: Payer Károly, a szociáldemokrata párt vasárnapi gyűlésén válaszolt a polgári ellenzék vezéreinek mult vasárnapi körmeneti beszédére. Kijelentette, hogy bármely kérdésszóról legyen szó, tehát a királykérdésszóról is, a szociáldemokratákra nem a külső forma, hanem a belső tartalom a döntő. Ez azt jelenti, hogy ha nekik a diktatura és az alkotmányos szabadság között kell választani, egy pillanattal sem haboznak, hogy az utóbbi mellett döntsenek. Akármilyen formák között biztosítják is az alkotmányos szabadságot, az ország érdeke, hogy ne lehessen pénzért vagy terrorral idegen szögödtetni, mert arra már egyszer nagyon ráfizetett a nemzet.

Csávossy Elemér S. J.:

A szeretet titka

az eucharisztikus évre készült szentbeszéd, utasítások — triduumok lelkigyakorlatok, missziók — szentórák tartására.

Ára 110 lei és portó.

Megrendelhető: Könyvosztályunknál.

HIREK

Központi sajtóosztály, kiadóhivatal
és előfizetés teljesítési helye
Oradea, Strada Regele Carol II. 5.
ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldön: Egész évre 800, félévre 400
negyedévre 210, egy hónapra 70 lek.
Magyarországon: Egész évre 50 P, félévre 25 P, negyedévre 15 P.
Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepek 24 fillér.
Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037.
Telefoni: 27.

Felelősszerkesztő: **PERÉDI GYÖRGY**
Cíj szerkesztő: **dr. Sulyok István**
Cíj, Piata Unirii 13.

Értekezletek nem ösztönöznek meg és nem adunk vissza.
Csekk választékos magánlevelekre válaszolunk.

Időjárás

A bucuresti időjárás-kutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Az idő enyhül, eső és köd nem valószínű.

HIREK A SZENTATYÁRÓL. Rómából jelentik: A Szentatya a kedvező őszi időre való tekintettel, az októbert Castel Gandolfóban szándékosan tölti, mivel itt tartózkodása egészségi állapotára kedvezően hat. Novemberben valószínűleg tilkos konsistoriumot tartanak, amelyen a Szentatya négy új bíborost fog kinevezni. Két olasz és két külföldi bíboros kinevezéséről van szó. A Szentatya 80-ik születésnapján ünnepségeit szülővárosa, Desio záradékainak fogadtatása zárta be. A Szentatya hosszabb beszédet intézett szülővárosa záradékaihoz, amelynek folyamán számos kedves emléket idézett fel Desioban töltött ifjú éveiből.

Beiktatták állásába az „Országőrök” új parancsnokát. Bucuresti. Saját tud. Tegnap ünnepélyes keretek között iktatták be állásába a „Straja Tării” helyiségében dr. Soimescu őrnagyot, az OETR egykori titkárát, aki az újonnan létesített ST intézmény parancsnoka lett. A beiktatáson beszédet mondott Manolescu tábornok, a megszüntetett OETR volt parancsnoka, aki többek között a következőket mondta: — Nemzedékek váltják egymást a munkában. Öfelsége nem dolgozhat csak öregekkel, saját korabeli munkatársakat is kell választania, akikkel befejezheti a megkezdett művet. Mi, akik előharcosok voltunk eddig, hátrétek leszünk ezután az országért és királyért.

MOSZKVA ELÉGEDETLLEN A FRANCIAORSZÁGI KOMMUNISTA VEZÉREK-KEL. A párizsi Figaro jelenti: A francia kommunisták választási kudarcra miatt vezérek, Cachin, Thorez, Duolos és Gilton. Moszkvában kegyvesztettek lettek és valószínűleg sor kerül a kieserülésükre. Moszkva a kellő propaganda hiányát veti szemükre. Moszkvában úgy látják, hogy a francia kommunisták túlzásba mentek a hazafiasság terén és így a polgári pártok jálékszerévé lettek. A francia kommunisták pártot is újjá kell szervezni. Ugyanakkor a Le Matin a francia kommunisták hatalmas választási propagandájáról számol be. Székezres példányszámban nyomtatott falragaszok, 110 millió röpcédula, választási jelvény, négy propaganda-film és öt alkalmi könyv „dolgozta meg” a francia választókat. Mindez természetesen sok millió frankjába került Moszkvának.

* Nyugtával dicserd a napot. Ma még szépek és egészségesek fogai, de rövid idő múlva a felfelvetés hatású csoncsu megkezdheti romboló munkáját. Tehát idejében meg kell akadályozni, ODOL szájvíz és ODOL fogpemp naponkénti rendszeres használatával. AZ ODOL szájvíz behatol a szájüreg legelrejtettebb zugába, fertőtleníti és tisztává teszi a leheletet. Az ODOL fogpemp megóvja a lerakódástól a fogakon és fényesen fehérré teszi a fogakat.

Véres választási vasárnap Franciaországban. Párizsból jelentik: A kerületi és járási tanácsai választások vasárnap megtartott második menete nem folyt le olyan nyugodtan, mint a múlt vasárnapi első forduló. Több helyen rendkívül súlyos zavargások kerültek sor. Marseillen egy kommunistát revolverlövésessel megölték. Saint Andréban egy szocialistát félholtra vertek. Saint Quantinben De la Roque ezredes partjának két tagját a szocialisták megvádolták és több kézzel a súlyosan megsebesítették. Az eredmények még ismeretlenek.

Három nappal meghosszabbították az oradeai Kereskedelmi Csarnok kiállítását. Oradea. Saját tud. Országszerte nagy érdeklődés kíséri az oradeai Kereskedelmi Csarnok fényeskerü idei kiállítását. A legtávolabbi városokból is naponta hoz a vonat utasokat Oradeára, akik a kiállítás megtekintésére érkeznek. Bizonyos, hogy ma szakkörökben és magántársaságokban is Románia minden városában élénken idézik a mi iparosaink magasfokú izlését, kiváló teljesítőképességét, a város kitűnő kereskedőit, a mély benyomást keltő kiállítás szépségét. Hétfőn fejeződött volna be a pompás kiállítás, de éppen a rendkívül nagy érdeklődésre való tekintettel, a Csarnok vezetősége három nappal meghosszabbította a nagykerü kiállítás, mely ilyenformán még kedden, szerdán és csütörtökön is nyitva lesz.

MIKLAS ELNÖK 65 ÉVES. Bécsből jelenti a „Reichspost”: Október 15-én töltötte be Miklas osztrák szövetségi elnök 65-ik életévét. Miklas elnök születésnapját szűk családi körben töltötte és megtöltött minden hivatalos ünnepelt. Az osztrák közvélemény azonban nem tudott elmenni a nagy államférfi születésnapja mellett anélkül, hogy valami módon kifejezésre ne juttassa együttérzését és halálját. Az osztrák nép Miklas elnökben nemcsak az államfőt látja, hanem az osztrák hazafiasság megtestesítőjét is.

* Puder és festék csak elhithetn akarja, — de Mack's Kaiser Borax megvalósítja. Önön mosdóvizébe Mack's Kaiser Borax-ot, hogy eltávolítsa az ártalmas ásványi anyagokat, a bőre káros hatású meszet, hogy archöre üde és friss legyen. Őrizze meg bőre szépségét, fiatalágát! Csak a közismert vörös dobozban valódi, kimérve nem kapható.

Freyburgi bizonyítványt akartak nyomtatni — Szegeden. Szegedről jelentik: Az egyik szegedi nyomdában megjelent egy német férfi és freyburgi bizonyítvány-blankettát akart kinyomtatni. A nyomda tulajdonosa azonnal értesítette a rendőrséget s a német férfit előállították. Elmondotta, hogy a Röhmpuccs után menekült el Németországból. Azóta Magyarországon él. Most Amerikába akart kivándorolni s ezért volt szüksége freyburgi erkölcsi bizonyítványra. A magyar hatóságok, miután nem követte el, csak szándékolta az okirathamisítást, nem indítottak ellene eljárást, de eltanácsolták a városból.

SULYOS SZERENCSETLENSÉG ERTEGRÓF BETHLEN ANDRÁSNET. Bécsből jelentik: Gróf Bethlen András feleségét, Bethlen István gróf menyét súlyos baleset érte. A grófné a Sacherben szállt meg és éppen bördöndjeit csomagolta ki, amikor hirtelen rövidzárlat támadt és ebben a pillanatban szobájának egyik kristálycsillárja a sötétben leszakadt és a grófnéra zuhant. A leszakadt csillár a combján és alsó lábszárán súlyosan megsebesítette a grófnét, akit az egyik bécsi szanatóriumba szállítottak, majd Budapestre vittek.

* Izületi csúznál és isechiásnáál, neuralgikus és arthritikus fájdalmaknál egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz, reggelenként felkeléskor bevéve igen könnyű, lágy székletet, jó emésztést, fokozott anyagcserét és kellemes közérzetet biztosít. Kérdezze meg orvosát.

Uj üzlet! Uj áru! Uj árak!

„CUBA“

fűszer, csemege és cukorka üzlet
Oradea, Avram Iancu-utca 10.

1 kg. feles fehér dióbél	40 lek
1/4 kg. mágnás keverék pörkölt kávé	45 „
1 dgr. valódi orosz tea	3, 4 és 5 „
„Suchrad” főző csokoládé kilója	110 „
„Suchard” 10 deka	12 „
10 dg. dupla maláta cukor	4 „
10 deka savanyu	5 „
10 dg. csokoládé praliné és krém figura	8 „
1 doboz 5 pontos ringli	13 „
1 doboz Lica sajt 6 drb	14 „
Arany korona trapista sajt 10 deka	7 „
Svájci ementáli sajt 10 dg	10 „
Nagy maslina 10 dg.	5 „
10 deka mustár	4 „
Egy kg. dupla tojásos makaróni	20 „
Egy kilogramm uj füge	36 „

Liszt, cukor, Franck, stb. fűszerárak teljesen gyári árrban. Kirakott árunkat és árainkat a nagyérdemű vevőközönség figyelmébe ajánljuk

„CUBA“-cég

Mariska és Magda

Strada Avram Iancu 10. Telefon 640. szám.

Őszinte angol vélemény a spanyol helyzetről

A spanyol püspököknek a világ közvéleményéhez intézett szövege mindenütt nagy megdöbbenést váltott ki. A westminsteri érsek most válaszolt a szövegre. Válasza, melyet Goma, Toledo bíboros-érsekéhez küldött el, így szól:

„Az angol papság és az angol nép a legmélyebb sajnálkozással értesült a spanyol nemzet hatalmas szenvedéseiről. Mi már tisztán látjuk ma, hogy nem egyszerűen polgárháborúról, sem politikai ellentétéről, annál kevésbé a „demokrácia” védelméről van szó. A spanyol félszigeten a keresztény műveltség elpusztítására törnek. Sőt azt is látjuk, hogy saját társadalmi békénket is a legnagyobb veszély fenyegeti, amit legjobban az a közmondás magyaráz meg: Ha a szomszéd háza ég, az enyém is könnyen tüzet foghat.

Már kezdetben láttuk azt is, hogy az istentelen ellenség főcélja nemcsak a katolicizmust, hanem a felekezeteiket is megsemmisíteni egy világfelfordulás felidézése által.

Őszintén sajnáljuk a spanyol eseményekkel kapcsolatosan számdékosan terjesztett hazugságokat, rágalmakat és hamis híreszteléseket, amelyek még az angol sajtóba is befurakodtak egy jól megfizetett propaganda útján.

Miután a spanyol eseményekről Eminenciádtól teljesen megbízható értesüléseket kaptunk, nem mulaszthatjuk el, hogy minden őszinte igazságkeresőt fel ne világosítsunk. Reméljük, hogy a spanyol püspökök szövege kinyitja mindazoknak a szemét, akik nem tudják, vagy nem akarják meglátni a veszélyben forgó szent eszményeket és értékeket.

Igy szól a westminsteri érsek válasza. Megszívlelhetnék ezeket a szavakat azok a magyar-nyelvű újságok is, amelyek a demokrácia védelmének ürügye alatt a vörös rémuralom és bolsevista pusztítás minden szörnyűségére igazolást keresnek és mentést találnak!

Gyilkolt az alkohol. Oradea. Saját tud. Halálos végű verekedés történt vasárnap éjszaka a közeli Bihorea községben. Dobra István jómodu gazda házában több falubeli gazdalegény mulatozott. „Csendes” borozgatás közben több, eddig még ismeretlen fiatalember összeszólkákozott az ott mulató Szabó Lászlóval és unkoatestvéreivel Szabó Sándorral. A bor hatása alatt az összeszólkákozásból verekedés kerekedett és az ismeretlen fiatalember rátámadtak a 21 éves Szabó Lászlóra. Szabó kimenekült az utcára, azonban támadói ide is követték és a kezük ügyébe került szőlőkarokkal kezdték ültetni. Szabó Sándor, amikor látta, hogy unokatestvére veszélyben van, mag is szőlőkarot ragadva, segítségére sietett, de alig lépett ki az ajtón, az egyik támadó fejbücsöztette és Szabó Sándor egyetlen jajszó nélkül, holtan rogyott össze. Az ismeretlenek Szabó Lászlót is eszméletlen állapotban hagyták a verekedés színhelyén. A csendőrség megindította a nyomozást a tettesek közrekerítésére és jelentette az esetet az ügyészségnek. Szabó Lászlót egyébként az oradeai kórházban ápolják.

Elfogták Nagykovácsú vármegye rablóvezérért. Dicsősanmarin. Saját tud. A vármegye lakosságát már hetek óta rettegésben tartotta egy rablóbanda, amely sorra látogatta a megye községeit és mindenütt kisebb-nagyobb betöréseket és utómállásokat követett el. Fuvárosok és magánosok éjnek éjnek már nem is mertek közlekedni a megyében. A rablóbandát végre hosszas hajszát után sikerült ártalmatlanná tenni, de vezéruk, egy Theisz János nevű egyén egérutat nyert és kijutott a csendőrök gyűrűjéből. Hosszas üldözés után a csendőrségnek most sikerült elfogni a bandavezért is, am. azonban nem ment könnyen, mert Theisz János a végsőkig elemlált és fölvette a revolveres harcát üldözőivel. Egy közcsendőr könnyebben meg is sebesült a lövődés során. A bandavezért beszállították az ügyészségre.

Véletlenül elsült a fegyver és halálra sebzett egy 15 éves leányt. Sighet. Saját tud. Megrendítő szerencsétlenség történt a maramuresmegyei Selistea községben. Vlad Joan 18 éves falubeli leány, leányok és legények társaságában mulatozott. Közben elővett egy kölcsönként vadászfegyvert és azzal kezdte ijeszgetni társait. A fegyver elsült és a kiröppendő golyó Vlad Mária 15 éves kisleány karjába furdott. Vlad Mária súlyos állapotban szállították be a sighet-i kórházba, ahol jobb karját többől amputálni kellett, életét megmenteni azonban már így sem lehetett és rövid szenvedés után sérülésébe belehalt. Vlad Joan ellen megindult az eljárás.

Halálozás. Hajdu Zsigmond 42 éves korában a kórházban elhunyt. Temetése október 19-én lesz Ciocia községben (Caritas).

* Dugulás és aranyeres bántalmak, különféle gyomor- és bélzavarok, máj- és lépduzzadás, a has állandó puffadtsága és a rekeszizom gyakori feloldása, hát- és derékfájás ellen a régbevalt természetes „Ferenc József” keserűvíz kifejezetten adagokba elosztva, naponta többször bevéve, hathatós segítséget nyújt. Kérdezzé meg orvosát.

Titokban találkozott édesanyjával a windsori herceg. Londonból jelentik: A „Sunday Referee” jelentése szerint a windsori herceg október 7-én reggel néhány órát angol területen töltött. A herceg magánrepülőgéppel utazott át Angliába és egy kis délangliai repülőtéren leszállt, ahol találkozott édesanyjával. A hirt még nem erősítették meg.

Emlékművet emeltek a hősi halált halt tűzreklnek. Budapestról jelentik: Vasárnap délelőtt a kormányzó jelenlétében a Palota-téren felavatták a világháborúban hősi halált halt magyar tűzerek emlékművét, Ligeti Miklós szobrászművész alkotását.

KINEVEZTÉK AZ ÚJ LYONI ÉRSEKET. Párizsból jelentik: A „La Croix” legújabb száma hosszú vezércikkben üdvözli Lyon új érseklét, Mgr. Gerliert, akít a Szentszék most nevezett ki a nemrég elhunyt lyoni bíboros-érsek helyére. Mgr. Gerlier eddig Terbes-Lourdes-i püspök volt s többek között arról nevezetes, hogy már mint hírneves párizsi ügyvéd lépett az egyházi pályára, miután a világháborút is végig küzdötte s évekig volt német hadifogságban. Csak 1921-ben szentelték pappá. 1929-ben lett püspök, míg most a Szentszék lyoni érsekké nevezte ki, aki tudvalevően egyúttal a „Gallia primása” címet is viseli.

Kedves Zsuzsi!

Te vagy a legédesebb és a legönzetlenebb barátnóm. Ezentúl csak azt teszem, amit te tanácsolsz. Neked köszönhetem, hogy arcbőröm viszonylag hamvát, bársonyos szépségét és teltem az arisztokrata hölgyek megjelenésére emlékeztem.

Naponta használom a kitűnő Dr. Földes-féle Margit krém, mely az évtizedes tudományos biológiai kutatásokra felépített legmegbízhatóbb arc- és szépségápoló szer.

Használd továbbra te is. Ölel Margit.

Közokirathamisítással nyolcvan lelt sikkasztott a községi szolga — egy évet kapott. Mercurea-Ciuc. Saját tud. Bicz-Ardelean községben Chindea Iosif volt a községi pénztárnok, akiről egyik vizsgálat alkalmával kiderült, hogy meghamisította az adóbeszedési lajstromokat, úgy, hogy nyolcvan lei hiány mutatkozott. A pénztárnok kijelentette, hogy a hamisításról és sikkasztásról semmi tudomása nincs, azt nem ő követte el. A gyanú Dandu Ioan községi szolgára esett, aki beismerte, hogy a pénztárnok távollétében ő is vett el adópénzt két ízben, az összegekről a feleknek szabályszerű nyugtát adott, azonban a beszédesi lajstrom szelvényébe a két tételnél nyolcvan lejjel kevesebbet irt be. A törvényszék az időközben megtérített nyolcvan lejes sikkasztásért és okmányhamisításért egyévi elzárásra, kétezer lei pénzbüntetésre és egyévi politikai jogvesztésre ítélte a községi szolgát.

LAPOKAT ÉGETTEK A FŐVÁROSBAN. Bucuresti. Saját tud. A „Lumea Româneasca” lapköteget tegnap egy csoport fiatalember összegyűjtötte a főváros legforgalmasabb utvonalaiban, több helyen máglyákat rakott belőlük és elégette. Aztán rokonszenvező tüntetést rendezett az „Universul” előtt.

Tűz a vakok intézetében. Bucuresti. Saját tud. A vakok bucaresti menházában a Vatra Luminoasa disztermében, amelynek falain a konyhahelelyiségek kúrtói haladnak át, hétfőre virradó éjjel tűz ütött ki az egyik kémény kigyulladás következtében. A tűz lángba borította a hatalmas négyoszloptú épület hátsó részének tetőzetét, de a tűzoltóknak sikerült a tüzet elszigetelniük. A vakok, akiket az épület első részében levő halló-helelyiségekben álmukból riasztott fel a tűz, leihatalatlan pánikon mentek keresztül s nyugalmuk csak akkor állt helyre, amikor reggel négy óra-kor az utolsó tűzfészket is sikerült a tűzoltóknak eloltaniuk. A diszterem és a föllette levő tetőszerkezet, tönkrement.

Halálragázolta a kézhajtány a vasuti munkást. Mercurea-Ciuc. Saját tud. Gyenge István 16 éves sandonici vasuti munkás Mures-Izvor állomásról többbedmagával kézhajtányon hazafelé igyekezett. Mures-Izvor állomástól nagyon lejtős a pálya, úgy, hogy az emberekkel megterhelt hajtány nagy iramban száguldott a síneken. Az egyik kanyarodónál Gyenge leesett a kocsiról. A kerekek keresztülmentek rajta, úgy hogy eszméletlenül állapotban szállították kórházba. Segíteni már nem lehetett rajta, nagy kínok között meghalt. A vizsgálat megindult annak megállapítására, hogy a halálos balesetért kit terhel a felelősség.

* **A rikitóan kikészített arc valóban feltűnő és nem finom.** Ez a hiba legtöbb esetben a kikészítésben van és nem a nöben. Khasanaajak- és arcpirosító használatával csodálatos szépítőszerezhz jut.

VADDISZNÓK GARÁZDÁLKODÁSA. Odorheiu. Saját tud. Odorhei vármegye havas-alji községeiben nagyon elszaporodtak a vaddisznók, amelyek egész esordákban lepik el éjnek idején a kukoricás földeket és hatalmas pusztításokat visznek végbe a még le nem tört kukoricásokban. A vaddisznók különösen zettea község határában tettek jelentékeny károkat. A lakosok akként védekeznek a kártevő vadak ellen, hogy kukoricásföldjükre kimenve, éjjel lámpásokat gyújtanak. Az ilyen földeket aztán elkerülik a vadak. A hatóságoknak kellene egy nagyobb hajtóvadászatot tartania a már túlságosan elszaporodott vadak ellen, amelyek nyáron a kaszálókat turkálják fel és őszszel a még be nem takarított kukorica-termést teszik tönkre.

* **PONTOS ÉRTESETÉS.** Ezuton hozzuk a n. é. evőközönség szives tudomására, hogy sok évi működésünk után, saját elhatározásunkból az Aszodi-cégtől kiléptünk és „Cuba” névvel, az Avram Jancu-utca 10. szám alatt fűszer-, csomage- és cukorka üzletet nyitottunk. Sok évi tapasztalatunk garancia arra, hogy a m. t. vevőinket a legjobb áruval és a legolcsóbb árákkal szolgáljuk ki. Kérjük a nagyérdemű közönség szives pártfogását. **Hottya Károlyné** (Mariska), **Tarsoly Istvánné** (Magda), a „Cuba” cég tulajdonosai. **Telefon: 6-40.**

A „REPÜLJ HAJÓM” CIMŰ ADY-VERSET SZIMBOLIZÁLJA A „HÁROM HOLLÓ” VENDÉGLŐ EMLÉKTÁBLÁJA. Budapestről jelentik: Az egykori híres „Három holló” vendéglő helyén épült Operakávéház falán emléktáblával örökítették meg **Ady Endre emlékt.** Az emlékmű **Ady Endre „Repülj hajóm” című versét szimbolizálja. A kávéház tulajdonosainak áldozatkészségéből állították fel az emléktáblát. A székesfőváros nevében Bernáth Gusztáv tanácsjegyző vette át megőrzés végett az emlékművet, amelyen a Vajda János Társaság nevében Kárpáti Aurél, a szegedi Ady Társaság képviselőjében Medgyesy Ferenc szobrászművész, a kávéház tulajdonosainak nevében Trenk Emil és Litvay Olivér helyezték el koszorúikat. A leleplezési ünnepségek után a Vajda Társaság díszülést tartott a kávéház nagytermében. Az ülésen Kárpáti Aurél mondotta a megnyitó beszédet.**

* **Veszély fenyegeti bőrét a víz által...** mert a víz kemény. De a legkeményebb víz is elveszti ártalmasságát, ha mosdóvizébe Mack's Kaiser Borax-ot önt. Csak a kőzismert vörös dobozban valódi, kimérve nem kapható.

Elfogták a borseki Czibalmas-villa gondnokának gyilkosát

Mercurea-Ciuc. Saját tud. Előző híradásainkban jelentettük, hogy a borseki Czibalmas-villa házgondnokát, Pusztuly Ferenc iparost, ismeretlen merénylet három revolverlövessel megölte. A csendőrség széleskörű nyomozást indított a gyilkos kézrekerítésére. A tettes által a helyszínen hagyott ócska kalap volt az egyedüli, amelynek alapján a nyomozás elindulhatott. Corbursarka községi tizes lakosai értesítették a csendőrköt, hogy egy gyanús külsejű középkorú ember tartózkodik az egyik kocsmában, lelkiismerete nem lehet tiszta, mert feltűnő idegesen viselkedik. Igazolatták a csendőrök, majd vállaltára fogták. Felmutatták a kalapot, amelyet magáának ismert. Kiderült, hogy **Simion Boia 42 éves piatra-neamti illetőségű munkás, aki csak a napokban szabadult ki a fegyházból, ahol tizenháromévi börtönbüntetését töltötte ki rablásért és emberölésért.** Bevallotta, hogy a Czibalmas-villa házgondnokát is ő gyilkolta meg, mert nem tudta megvalósítani rablási szándékát. Erős fedeztetel átadták az ügyészségnek.

Zajlik az élet a Gutin alján...

* **Apróságok, amelyekből a nyájas olvasó sok mindent megtudhat**

A bányászok szervezete például tengődik. Ha azt kérdelem, van-e beleszólásuk a bér megállapításába, a munkások elbocsátásába, munkaidő, bánásmód meghatározásába: a felelet tagadóan hangzik.

Hát mire jó akkor a szakszervezet? Arra, hogy legyen! Hogy a munkás havi 50 leit fizethessen, hogy drága helyiséget tarthasson fenn.

De mégis jó valamire! Pontosan vasárnap és még pontosabban fél 11-kor, a prédikáció és nagymise idejére összegyűjtik a „felvilágosodni” vagyókat; a közeli városból jár ide az agitátor és „oktatja” a munkásokat.

Szó esik sokmindenről. Ki van zárva: a bányauzem vezetésének bíralata, szakkérdések, munkabér, munkaidő stb. Mi marad hát? A régi nota. Isten, vallás, Egyház, a papok. „A kapitalizmus szekertől!” Ezen a terezen szabad minden. Nem tiltja sem törvény, sem hatóság!

A bányászok zenekara a jó Istennek csak pénzért játszik. Valamikor itt körmenetet bányászzenekar nélkül nem tudtak elképzelni. Az Uristennek örömmel allottak szolgálatára. Ma már csak pénzért játszanának. De még így sem. Az üzemvezetőség nem nézi jó szemmel!

Az új villamosvasút terve nem zavarta meg a bányaváros nyugalmát. Azt mondják, hogy nem lesz belőle semmi. És pedig azért, mert — sokat és jót ígér. Villamosközlekedést Baia-Maretól a Bódi-tó kies vidékéig. Hozzá még olcsón!

A város vezetősége egyhangulag megszavazta a benyújtott tervet. Ebben egyetértének vele a polgárok. Egyebekben: — ?

Nem érdemes paktumot kötni, mert úgy sem tartják meg. Adott szónak, megállapodásnak nincs ma becsülete. A helybeli Magyar Párt megállapodott a liberális vezetőkkel az alpolgármester személyében. Az ígértükét, természetesen nem tartották meg. Tanulság: ne higgy magyar...

Korlátozott magántulajdon jog. Szent Mihály-nap után a gyümölcsös kertek tulajdonosai csak lopva járhatnak kertjeikbe. Még jó, ha rajta nem csipők és el nem verik őket! Hogyan merik „a tarlózók” ősi, szerzett jogait háborgatni. Szent Mihály után szabad a vásár, nincs megnye, nincs határ! Aki nem takarította be a termését, az magára vessen!

A bő termésnek egyébként csak a közvetítő kereskedők látták hasznát. Potom aron vasaroltak össze a gyümölcsösök termését és ketzerecs, háromszoros aron csereberelték egymás között.

Mily nagy áldás lenne a szegény bányásznép számára egy értékesítő szövetkezet. Egyszerre kiszabadulnának az üzérkedő kufarok karmai közül.

Tudomásunk szerint már útban van! Szerencse fell!

Az emberi rosszakarat iskolapéldája a következő eset. Az apacak szenat gyújtotték az Egyház tulajdonat kepező új temetőben. Valaki ezt meglátta és „utánaezett” a dolognak. Az apacáknak nincs földjük. Van azonban az Egyház tulajdonában adomentes föld. A telek-könyvben „miaštini, terenuri necultivable” meghatározás alatt. Hopp, ez az! Megvan. Mocsar volt ezelőtt, lecsapolták és most használgat, adót pedig nem fizetnek!

Megjegyzendő: az új temető egy dombtetőn van. Ez a „lecsapolt mocsar!” A „miaštini, terenuri necultivable” tételek mellett a templom területe, a temető és különböző épületek területet szerepelnek.

Mindgy. A büntetést kirótták. Eltitkolt adó három évre szorozva hárommal. A pénzügyigazgatóság kivette és — be fogják hajtani. Pedig a napnál is világosabb az igazság. Az adóhivatal véleménye is ez: „da, a fost o zá pá ce al...” És mégis be fogják hajtani!

Ez aztán lojalitás! Görög katolikus templomot fognak építeni. Az építkezés helyé egyelőre bizonytalan. Találkoztam a minap az egyik városi tanácstaggal; kisse kapatos állapotban volt. Illetékes személy s az igazmondás állapotában leledzett: mi sem természetesebb tehát, hogy az építendő templom helyéről tudakozódtam tőle. „Teccik tudni, jön ide most egy bizottság. Ha azt mondja, hogy a Banyahegy tetejére (700 m.), hát akkor oda!” Szórol-szóra ezt választotta. Ritkán találkozik az ember ilyen lojalitással!

Egyébként csend van a Gutin alján. Még az élet is csendben zajlik itten.

P. L.

Hatósági közegek elleni erőszakká zsugorodott össze a „ditraui lázadás”

Mercurea-Ciuc. Saját tud. 1935 november 14-én hatósági engedély nélkül négyülésre gyűltek össze Péter Lajos, Szepessy Sándor, Gál Imre, Szabó Dénes, Asztalos Vilmos, Jakab József, Angi József, Szabó Lajos, Lupu Ioan, Gábor Sándor, Köllő Ferenc, Biró István és Simon József ditraui lakosok és társaikkal arról tanácskoztak, hogyan lehetne a nehéz megélhetési viszonyok között anyagilag boldogulni és a munkásnépet megváltani. A kortések megállapították, hogy először is békére van szükség. Ennek pedig legnagyobb ellensége a fasizmus. Vesszen tehát! Éljen az ekésfront!

A „négyülés”-ről azonban időközben tudomást szerzett a csendőrség is, amely feloszlatta a gyülekezést és három rendezőt őrizetbe vett. Erre a többiek szembeszálltak a csendőrökkel és ki akarták szabadítani három bezárt társukat. Köveket ragadtak és azzal dobálták meg a csendőröket, majd betörték annak a helyiségnek az ablakait, ahová bezárták a három gyűlésezőt.

Időközben a helyszínre érkezett a falu bírája is. Le akarta csendesíteni a lakosokat, ez azonban nem sikerült neki, sőt őt is elverték.

Nagysokára végre a csendőrségnek sikerült rendet teremtenie és eljárás indult a fentemlített tizenhárom lakos ellen, még pedig „lázadás” miatt. Legalább is annak minősítették a fővárosi lapok az esetet. A pénteken megtartott tárgyaláson aztán kiderült, hogy egyszerű hatósági közeg elleni erőszakkal volt szó, melyet a mindenféle jelszavaktól megköttyösödött, elégedetlen, legtöbbször munkanélküli lakosok követtek el a csendőrséggel és községi bíróval szemben. A törvényszék mind a tizenhárom vádlottat három-háromhavi elzárásra és öt-öt-ezer lei pénzbüntetésre ítélte.

Siementhalai fajtehénkiállítás Targumuresen

„Az állatfajok nemesítésével az egész ország gazdasági színvonala emelkedett”

Targu-Mures. Saját tud. A mures megyei Mezőgazdasági Kamara elnöksége a vármegye fajállattenyésztőivel karöltve, nagyszabású siementhalai fajtehénkiállítást rendezett. A kiállításra mintegy 300 db. állatot hajtottak fel. Az ünnepélyes megnyitáson nemcsak a hatóságok képviselői hanem a vármegyei gazdasági tanács elnöke is tekintélyes számban képviselve volt. A kiállítást, melyet az állatvásártérten épített pavilonokban rendeztek meg, Branea János mérnök, a mezőgazdasági kamara elnöke nyitotta meg, aki köszönetet mondott a kiállító gazdáknak. Visszapillantást vetett a siementhalai állattenyésztésnek a vármegye területén való megindulására s annak mai fejlődéséig ismertette az állattenyésztők érdemeit is. Pasere Szabin birtokos az állattenyésztők egyesületének nevében beszélt, majd Pantea István alispán a hatóságok nevében is üdvözölte a kiállítás megszervezőit és érdemes kiállítóit, rámutatva arra, hogy az állatfajok nemesítésével nemcsak az egyes gazdák és a vármegye, hanem az egész ország általános gazdasági színvonala emelkedik. Végül Christea Pál állategészségügyi felügyelő beszélt arról, hogy a mures megyei siementhalai tenyésztők felvezetik a versenyt a hasonló fajú külföldi állatokkal is. A díjak odaítélésében három válogató bizottság munkája után a zsűri a következőket jutalmazta: Első díj: gróf Teleki Mihály gazdasága, az első díj második helyezetteje: Csizmadia József (Cracines), II-ik díjat nyertek: Varga Károly (Bere), László János (Cracines), Sipos Ferenc, Bunea Petre (Sftnicolae), III. díjat: Rehner János (Petelea), Sámuel Jenő (Foi), Varga Simion (Bere) és Wermescher József (Vaidei) nyerték. A siementhalai bikák első díját gróf Teleki Mihály gorneesti istállója kapta megosztva Simionescu Ioan bolinteni gazdával. A fiatal bikák kiállításán az első díjat Simionescu Ioan (Bolinteni), a második díjat Bojtár Sándor (Chiba) vitte el. A tehénborjú kiállítás I-ső díját Bojtár Sándor (Chiba) birtokosnak ítéltek oda, míg a községi bikák kiállításán az I-ső díjat Toplita nagyközség tenyésztője kapta.

AZ EGÉSZ VILÁG

a MERCUR SORSJEGYÁRUDÁBA veti reményét ...ÉS IGAZA VAN

Eddig ez a sorsjegyarudába annyi embert tett gazdaggá, hogy természetes, hogy minden húzás után a Mercur sorsjegyarudája játékosainak a száma jelentékenyen növekszik.

Menjen Ön is a MERCUR sorsjegyarudához és november 15.-én, a 15. sorsjáték I. osztályának a húzása napján, gazdag ember lesz.

MERCUR

Helyi cím:

DACIA BANK Rt. (Menetjegyiroda)
Oradea, B-dul Regele Ferdinand No. 9.

Közbirtokossági előljárók felgyújtották a birtokosságtól kisajátított területek új birtokosainak kalibáit

Mercurea-Ciuc. Saját tud. Az agrárkisajátítások során Armăseni közbirtokossága erdőselegős vagyónából jelentékeny területet vettek el és osztottak ki az igénylők között. Kaptak a birtokból Vaszi Gavril, Tankó János, Ince István, Vrânceanu Ioan, Bodor Ioan és mások. A közbirtokossági tagjai nem nézheték jó szemmel a kisajátítást, annál is inkább, mert az új birtokosok nem elégedtek meg a kapott területekkel, hanem önkényesen még nagyobb területeket foglaltak el és szállítottak meg a közbirtokosság amagyi is szűkös erdőselegőséből. Még 1931 május 4-én történt, hogy legelőtis-

titásra rendelte ki az előljáróság a lakosokat. Mintegy harmincan—negyvenen jelentek meg az erdőn és amikor látták az erőszakos foglaltat, a földszertet és földéhség erőt rajtuk és egyremásra felgyújtották az új birtokosok erdei kalibáit. A Vrânceanu kalibájában bennégett egy női kabát is. A törvényszék szombaton hirdetett ítéletet a monstre pörben. Miután a gyujtogatásnak nem akadt szerzője, a törvényszék Mihály Lajos közbirtokossági elnököt és Dániel Imre tekintélyes gazdát, birtokossági igazgatót büntette meg egy-egy évi elzárásra és két-kétezer lei pénzbüntetésre.

Nem lehet tűzifát kapni — az erdők hazájában

Odorheiu. Saját tud. Hosszu időn keresztül a havasalji székely községek láttak el fával a székely anyaváros lakosságát és intézményeit, sőt az odorheiu vasúti állomásról vagontelepekben is szállítottak fát az alsó vidékekre. Most — ellenmondásnak látszik — ugyaz — de nem lehet fát kapni az erdők hazájában. A székely anyaváros iskolái, intézményei, hivatalai részére, amelyeket eddig a havasalji községek láttak el fával, vonaton az alvidékről szállítják a szükséges famennyiséget. E szokatlan jelenséggel kapcsolatban felmerült az a kérdés, hogy mi az oka, hogy nincs fa az erdők hazájában? Egyesek szerint nem adtak vágterületet a havasalji községeknek, mások szerint a községek a magas illeték fizetése miatt nem termelik ki a vágterületet. Munkatársunk a napokban beszélgetést folytatott egy vezető székely gazdával s megkérdezte: igaz-e, hogy a székely községek nem kaptak vágterületet s azért nem tudják az odorheiu piacot fával ellátni? Vágterületet az idén is kaptak a községek, a tél folyamán ki is termelték a fa-

mennyiséget, szóval: fa van bőven, csak idő nincs a szállításra, mert még mindig a betakarítással, az őszi munkákkal vannak elfoglalva, amiben eddig nagyon hátráltatta őket az esős idő. „Ha a betakarítás végetért, bőven lesz fa a piacon” — felelte a székely gazda. A felelet megnyugtatólag hatott, mert most a székelyben mindenkinek a legnagyobb gondja a fa-szükséglet beszerzése.

Pályázati hirdetmény

Kántortanítói állást hirdet a beius-i (jud. Bihor) római katolikus egyházközség. Osztatlan iskola. Fizetés: havi 2700 lei, kétszobás lakás mellekkeliségekkel, 10 méter fa és körülbelül 4000 lei stola. Pályázatok törvényes kellékekkel november 1-ig nyújtandók be a plébánia hivatalhoz.

Római Katolikus Egyháztanács.

SPORT

A Nemzeti Bajnokság mozgalmas vasárnapja

Nagyarányú vereséget szenvedett az „U” a fővárosban. Az oradeai nagycsapatok sem a legjobban szerepeltek

Phönix—CAO 0:0 (0:0). Baia-Mare. Xifando kitűnő vezetése alatt a pompásan harcoló baia-mareiak megérdemelten nyerték a mérkőzést. A CAO támadószerepe gyenge volt és több gólhelyzetet kihasználhatatlanul hagyott. A győztes gólt a második félidő 35-ik percében a Szerémi-fivérek nagyszerű összejátszékából Szerémi III. lőtte.

Vulturii—Crisana 4:2 (1:1). Oradea. A játék nem nyújtott különösebb élvezetet és a Crisana még hazai pályán is megérdemelte a vereséget, bár a Vulturii sem játszott kielégítően. Góllövők: Slavitz, Cămpian (öngól), Skira (2), illetve Szőke (2).

Venus—Universitatea 9:3 (5:1). Bucuresti. 6000 néző. Bodola 4, Petea 2, Ploesteanu 2 és Gavulescu, illetve Bencő 2 és Pruca lőtték a gólokat. Ugy látszik, a Venus-henger csak most indult meg.

Dragos Voda—Sportul Studentesc 3:2 (3:2). Cernaui. 2000 néző, bíró: Irimescu. 16 p. Stafanescu, 24. p. Schmidt (11-esből), aztán Panenka góloz. Pop javít, Kacsarovszky lövi az utolsó gólt.

Ripensia—Gloria 4:0 (1:0). Timisoara, 3000 néző, bíró: Petrescu. Tudtuk, hogy a Gloria első-sége csak pünkösdi királyság. Nem komoly csapat. 38. p. Schwartz. Szünet után a 12., 22. és 33. percekben Marksteiner—Marcu lőtték a gólokat.

Chinezul—DUIG 6:2 (2:1). Braila, 2500 néző, bíró: Tica Iliescu. Idegenben értéken a Chinezul győzelmé. Bajusz (3), Tabac, Hoffmann, Thierjung, illetve Weisz 11-esből és Oprea lőtték a gólokat.

Jiul—Unirea 4:2 (2:0). Petrosani, bíró: Milivoi. A Jiul kemény játékkal lehengette a bajnokság élén álló Unireát.

Rapid—Olimpia 3:0 (3:0). Bucuresti, 5000 néző. A Rapid biztosan győzött Barátky és Bodola góljaival.

B) LIGA.

Stăruința—Rovine 2:1 (1:1). Egyedül a munkáscsapatnak sikerült győzelmet kiharcolni az

oradeaiak közül. A Rovine is jó játékot mutatott, de a lelkesebb és technikásabb munkáscsapat így is kiharcolta a győzelmet. Góllövők: Tóth és Hanga, illetve Stoianovic.

Târgu-Mures: Mures—UDR 1:0 (1:0). 1500 néző. Siko lőtte a győztes gólt a 34. percben. Az UDR kapusa a mérkőzés hőse. Két 11-est kivédett.

Timisoara: CAMT—Simeria 3:1 (2:1). A CAMT otthon is nehezen győzött. Zsizsik (2) és Fischer 11-esből, illetve Pop lőtték a gólokat.

Carel: Victoria—Soimii 1:0 (1:0). Szabó lőtte a győztes dugót.

Sibiu: Prohava—SGS 1:0 (0:0).

Alba-Iulia: Unirea—Tricolor 3:1 (0:1).

KELETI CSOPORT:

Bucuresti: Telefon—Franco 4:0 (2:0).

Craiova: Craiu Iovan—Macabi 5:1 (1:0).

Constanta: Victoria—Luca Arbore 3:1 (1:0).

Ploesti: Tricolor—Sporting 5:1 (2:1).

C) LIGA.

Oradea: Electrica—Vestul 2:1 (2:0). Egyenlő ellenfelek, a szerencsésebb csapat győz. Matai (2), illetve Tache góloztak. Soran Gusztai közmelegedésre bíraskodott. Döntetlen realisabb lett volna.

Baia. Barkochba—Aurum 2:1 (1:1). A Barkochba a bajnokság élére került.

KERÜLETI BAJNOKSÁG:

Macabi—Chinezul 2:1 (1:1). Hittner II. (2), illetve Boca góloztak. Szép játék. Korrekt, jó bíró Sabau.

Ferar—Crisana B) 5:1 (1:0). Jó bíró Vancea. Megérdemelt győzelem.

Jandarmi—Stăruința B) 2:1. Meglepetés a csendőrök szép győzelmé. Macabi ifj.—Chinezul ifj. 1:1 (1:0).

Külföldi sporteredmények

MAGYARORSZÁG Budapestről jelentik:

Phöbus—Hungária 2:2 (1:0). A Hungárián 10 ezer néző előtt került lebonyolításra a találkozó, amelyen a pompásan védekező Phöbus pontot vett el a bajnoktól. A Hungária ugyan többet támadott, de a Phöbus védelme sziklaszilárdan állotta az ostromot. A Phöbus góljait Turay II. és Törös, míg a Hungáriáét Dudás és Cseh lőtték.

Ujpest—Bocskai 2:0 (1:0). Ujpesten játszották le a mérkőzést, 2000 néző előtt. Bár az Ujpest állandóan fölényben volt, csak nehezen tudta legyőzni a javuló formát mutató, remekül védekező debrecenieket. Góllövők: Kállai és Kocsis (11-esből).

Ferencváros—Szeged 1:0 (0:0). Kétezer néző volt kíváncsi Szegeden a Ferencváros elleni mérkőzésre. A találkozó nem váltotta be a hozzá-fűzött reményeket, mert a Ferencváros játékosai előtt inkább a jövőheti küzdelem lebegett. Óvatos játékkal így is legyőzték az otthonukban bátran és jól játszó szegedieket. A mérkőzés egyetlen gólját Kiss rugta a 87-ik percben.

Kispest—ETO 5:2 (1:0). Az ETO mindvégig jól futballozott és csak az utolsó negyedórán kerekedett felül a Kispest. Góllövők: Déri (2), Borsos, Kincses, Vig, illetve Kovács és Borsos.

Nemzeti—Törekvés 0:0. Egyenlő ellenfelek küzdelmét mutatta a szép és izgalmas mérkőzés. A Nemzeti jobban, a Törekvés lelkesebben és tisztábban játszott.

Budai „11”—Budafok 2:2 (2:0). Az eredmény méltó képet ad a mérkőzésről, mert az első félidőben a Budai, míg a másodikban a Budafok volt jobb. A Budafok pompás harc után egyenlített és lelkesedésével kis híján győztesként ke-

rült ki a nagy küzdelemből. Góllövők: Vági (öngól), Hidasa, illetve Kovács és Széder.

Elektromos—Szürketaxi 1:1 (1:0). Hatalmas küzdelem, pompás játék után pontot vett el a Szürketaxi az Elektromostól. A Szürketaxi egyébként kétes tizeneggyessel egyenlített.

AUSZTRIA. Admira—FC Wien 6:2. Sportklub—Favoritner 4:0, Vienna—Austria 1:1, Rapid—Wacker 3:3, Florisdorf—Simmering 5:0.

CSEHSZLOVÁKIA. Zsidenic—V. Pilsen 2:2, Slavia—Pardubice 1:1, SK Pilsen—Ostrava 4:2, V. Ziskov—Bratislava 3:1, Sparta—Prostejov 4:2, Kladno—Nachod 5:1.

OLASZORSZÁG. Lazio—Bologna 2:0 (2:0). Romában, a Mussolini Stadionban, a jövő vasárnapi Lazio—Ferencváros mérkőzés színhelyén játszották a mérkőzést. A jelentések szerint Piola újra nagy és a Lazio teljes klasszissal multa felül ellenfelét. Az első gólt az első félidő 13-ik percében fejelte, míg a másodikat Busoni lőtte. Nehéz dolga lesz a Fradinak!

Görögország nyerte a balkáni céllövő versenyt. Bucuresti. Saját tud. Végetért a balkáni céllövő verseny. Első lett a görög csapat 296 ponttal. Második a bulgár és román csapat, egyenként 292 ponttal.

* Gyomr-, bél-, vese-, máj- és epehólyagbeteg-gek szívesen isznak reggelként egy-egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet, mert annak hatása gyors és biztos, igen enyhe s ezért nagyon kellemes. Kérdezze meg orvosát.

Apróhirdetések

Apróhirdetések díja szavanként 3 leí, vastagabb betűvel 6 leí. Legkisebb apróhirdetés ára 30 leí.

Lakás

Egy borpince azonnalra és egy szerény magános szoba november 15-re kiadó. Bodnár, Oradea, Tache Jonescu 45. szám.

Kiadó 1 szobás, szép utcai lakás november 1-re. — Oradea, Str. Jon Ghica 17-a. szám.

Szép egyszobás lakás mellékhelyiségekkel és mosókonyha használat-tal november 1-re kiadó. Oradea, Str. Dimitrie Cantemir 39.

2 szobás előszobás utcai lakás kiadó november 1-re. Oradea, Str. Bratianu No. 52.

Kiadó 4 szobás parkettes összkomfortos ur lakás. Megtekinthető 11—13. Oradea, Strada Holban 44. szám.

Kiadó november 1-re 3 szobás, fürdőszobás udvari lakás, ugyanott egy 2 szobás. Oradea, Ciocogariu-utca 41. szám.

Utcai háromszobás lakás mellékhelyiségekkel november 1-re kiadó. — Utcai butorozott szoba azonnalra kiadó. Oradea, Parcul Carmen Silvia 6. szám.

Kiadó 2 szobás mellékhelyiségekkel álló lakás november 1-re. Cim: Oradea, Str. Bratianu 55.

Háromszobás előszoba fürdőszobás lakás november 1-re kiadó. Oradea, Strada Aurel Vlaicu 31-a.

Különféle

Keresünk megye székhelyekre, valamint központi fekvésű nagyobb közsé-gekre különösen Ciuc, Braşov és Treiscaune vármegyék területére a Répáti borvíz szállítá-sára és szétosztására bizományosokat és fuvarosokat. Ajánlatok feltételek megjelölésé-vel a Ciuc Gazdasági Szövetkezet, Mercurea-Ciuc címre küldendők.

Női és férfi kalapok készítését, olcsó árban vállalom. Mester kalap-os, Oradea, Strada Alexandri 16. szám.

Figyelem! Tarján óras-ékszerész Oradea, Bul. Regele Ferdinand No. 8. Javítá-sok szakemberen ké-szülnek.

PUHA OLMOT állandóan vesz a Szent László-nyomda r. l. Oradea, Str. Regele Carol II. 5. szám.

Készült a Szent László-nyomda Rt. körforgógépén Oradea, Str. Regele Carol II. No. 8.

Adás-vétel

Egy nagy fajta nőstény bul-dog kutya eladó. Ora-dea, Str. Muresan 12.

Egy jó karban levő télikabát közepesmére-tre eladó. Molnar cukrász-da, Oradea, Bulevardul Regele Ferdinand 26.

Zongoraládát 2 m. hosszú 1.70 széle-set megvételre keresek Cimeket a kiadoba ké-rek.

Eladó jól jövedelmező bérhá-zak, magánházak, szö-lők, birtokok, telkek. Kortsmáros László in-gatlanforgalmi irodája Oradea, Str. Pasteur 13 Telefon 85. szám.

Összecsukható vaságy 3 részű matraccal olc-són eladó. Oradea, Str. Regele Carol II. No. 19. Chaura.

Eladó versenyzongora. Oradea Str. Bratianu 27.

Jókarban levő komplett hálószoba, ké-ppek, ágytakaró, elköl-tőzés miatt eladók. — Oradea, Str. Nic. Zeigá 52. szám.

Jókarban levő 2 sötétkék Neumann télikabát 6—8 éves gyerekeknek eladó. Oradea Str. Bratianu 29. szám.

Jókarban levő használt vaskály-ha öntött és előmele-gítő cserépkályhához eladó. Oradea, Strada Andrei Muresan 10. sz.

Eladó egy jókarban levő használt gyermek bun-da, barna, 7 éves lány-kának és egy férfi rö-vid bőrkabát, Oradea, Str. Vlahuta No. 34.

Használt télikabát, 14 éves fiu-nak eladó. Oradea, Str. Millerand No. 3. I. emelet jobbra.

Egy sötétkék női télikabát kisebb alakra eladó. Szabó J. Oradea, Str. Gheorghe Lazar No. 5.

Fekete női kabát közepesméretű eladó az udvarban, Oradea, Str. Vlahuta 72. szám.

Alkalmasítás

Fiatlani oriaszony házvezetőnőnek elmen-ne magános hölgyhöz, vagy idősebb házaspár-hoz. Cimeket a kiadoba kér.

Bejáró mindenest keresek. Özv. Senor Aladárné, Str. Princi-pele Mihai 16. Oradea.

Házvezetőnőnek, bejárónőnek elmen-ne özvegyasszony, vidékre is. Burikné, Oradea, Str. Turnatorului 7.